

**UCHWAŁA NR XXXI/355/2017
RADY MIEJSKIEJ INOWROCŁAWIA**

z dnia 26 czerwca 2017 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Miejskiej Strategii Rozwiązywania
Problemów Społecznych za 2016 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, 1579 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 730 i 935) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych za 2016 r., stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Inowrocławia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej Inowrocławia

Tomasz Marcinkowski

Załącznik do Uchwały Nr XXXI/355/2017

Rady Miejskiej Inowrocławia

z dnia 26 czerwca 2017 r.

Sprawozdanie z realizacji Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych za 2016 r.

Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia

Lp.	Numer i nazwa celu strategicznego	Nazwa celu operacyjnego	Opis stopnia realizacji celu operacyjnego
1.	3 - Rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom, dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń.	Przeciwdziałanie uzależnieniom osób we wszystkich grupach wiekowych.	<p>W 2016 r. z budżetu Miasta przekazano dotację na działalność świetlicy socjoterapeutycznej prowadzonej przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu.</p> <p>Świetlica socjoterapeutyczna „Niezapominajka” została utworzona dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych alkoholizmem, niewydolnych wychowawczo i materialnie, rodzin rozbitych oraz dla dzieci z zaburzeniami zachowania, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. Celem funkcjonowania świetlicy socjoterapeutycznej jest zapewnienie opieki wychowawczej, tworzenie odpowiednich warunków do nauki własnej i pomocy w nauce, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczestników, łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie, eliminowanie zaburzeń zachowania, kształtowanie rozwoju dziecka poprzez zdobywanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, ochrona przed wszelkimi formami przemocy fizycznej lub psychicznej oraz zaspokajanie wszelkich potrzeb psychicznych dzieci.</p> <p>Świetlica socjoterapeutyczna zapewnia uczestnikom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiekę po zajęciach szkolnych, - zajęcia socjoterapeutyczne, - oddziaływania profilaktyczne, - pomoc w odrabianiu lekcji,

			<ul style="list-style-type: none"> - pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, - pomoc socjalną, prawną i psychologiczną dzieciom i ich rodzicom, - udział w zajęciach plastycznych, sportowych i rekreacyjnych, - rozwój zainteresowań i uzdolnień wychowanków, - rozmowy indywidualne z podopiecznymi. <p>W 2016 r. w zajęciach w świetlicy socjoterapeutycznej „Niezapominajka” uczestniczyło 26 dzieci w wieku od 7 do 12 lat z 13 rodzin.</p> <p>W 2016 r. w ramach otwartego konkursu ofert na wspieranie przez Miasto Inowrocław zadań w zakresie ochrony i promocji zdrowia oraz pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób miasto zawarło umowę z organizacją pozarządową Kujawskie Stowarzyszenie „Klub Abstynentów”. Realizacja zadania publicznego pn. Prowadzenie Klubu Abstynentów w Inowrocławiu, który jest miejscem zdrowego i trzeźwego stylu życia dla uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin i promowanie trzeźwego stylu życia społeczności lokalnej. Stowarzyszenie jest organizacją wspierającą osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny. Działania Klubu zmierzają do promowania trzeźwego stylu życia w społeczności lokalnej. W 2016 r. zorganizowano m.in.: obóz terapeutyczny, wyjazd integracyjny na Ogólnopolski Zlot Rodzin Abstynenckich do Władysławowa. W Klubie odbywały się spotkania grup samopomocowych anonimowych alkoholików, grupy wsparcia dla osób współuzależnionych (grupa DDA – dorosłych dzieci alkoholików), a także liczne spotkania integracyjne dla sympatyków i członków Stowarzyszenia.</p> <p>Osiągnięte rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrzymanie abstynencji, - porządkowanie życia rodzinnego i zawodowego, - reintegracja społeczna, - pozbywanie się negatywnych zachowań z okresu picia, - wzmocnienie poczucia własnej wartości, - nauka życia w grupie, wzmocnienie umiejętności komunikacji międzyludzkiej.
2.	6 - Zwiększenie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.	Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.	<p>W 2016 r. w ramach otwartego konkursu ofert na wspieranie przez Miasto Inowrocław zadań w zakresie ochrony i promocji zdrowia oraz pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób Miasto Inowrocław zawarło umowy z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań:</p> <p>Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Miejskie w Inowrocławiu</p>

		<p><i>Pomoc materialna oraz edukacyjna Członkom Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Inowrocławiu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie dla członków Koła spotkań edukacyjnych i szkoleń w zakresie leczenia cukrzycy (m.in. szkolenia z zasad zdrowego odżywiania w cukrzycy, wspierania odporności chorego na cukrzycę, samokontroli poziomu cukru we krwi oraz posługiwania się glukometrem i ciśnieniomierzem), - zakup ciśnieniomierzy do pomiaru ciśnienia tętniczego krwi dla członków Koła, - propagowanie wiedzy o cukrzycy, m.in.: zakup książek pt. „Zrozumieć cukrzycę”, „Jak żyć z cukrzycą” i miesięcznika „Diabetyk”, - integracja członków Koła i osób z nim związanych: zorganizowanie wycieczki dla członków Koła do Grudziądza i Chełmna, spotkanie świąteczno-noworoczne. <p><i>Polski Związek Niewidomych Okręg Kujawsko-Pomorski Koło Powiatowe w Inowrocławiu</i> <i>Działalność na rzecz niewidomych</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - integracja społeczna osób niewidomych i niedowidzących ze środowiskiem, m.in. organizacja spotkań kulturalno-społecznych dla osób niewidomych i niedowidzących, - zorganizowanie wycieczki dla członków koła do Sielpi, - organizacja spotkań okolicznościowych dla członków Koła (m.in. obchodów Międzynarodowego Dnia Białej Laski, Dnia Dziecka, spotkania mikołajkowego dla dzieci i zaproszonych gości). <p><i>Inowrocławskie Stowarzyszenie „Amazonki”</i> <i>Rehabilitacja psychofizyczna kobiet po leczeniu raka piersi.</i> W ramach zadania realizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gimnastykę grupową na sali gimnastycznej i gimnastykę grupową w basenie, - wycieczkę do Szklarskiej Poręby i okolic oraz na Jasną Górę, - spotkania integracyjne, m.in. z okazji XXI-lecia Stowarzyszenia. <p><i>Oddział Kujawsko-Pomorski Polskiego Związku Głuchych</i> <i>Nie słyszę, ale rozumiem</i> W trakcie realizacji zadania poprzez tłumacza języka migowego prowadzono rehabilitację indywidualną. Rehabilitacja indywidualna obejmowała m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tłumaczenie wizyt lekarskich, - tłumaczenie wizyt w ZUS i Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - pomoc tłumacza w załatwianiu wszelkich spraw urzędowych, bankowych itp., - pomoc w załatwianiu spraw mieszkaniowych, - kontakt z pracodawcami, - redagowanie pism, podań, listów itp. <p>Rezultatem realizacji zadania była przede wszystkim poprawa jakości życia osób niesłyszących, których udział w życiu społecznym znacznie ogranicza bądź wyklucza głęboka wada słuchu.</p> <p>Adresatami zadania byli członkowie Polskiego Związku Głuchych zamieszkali w Inowrocławiu i okolicach.</p> <p>W okresie realizacji zadania wykonano 445 podstawowych usług indywidualnych.</p> <p>Fundacja „Przystań Nadziei” <i>Schizofrenia bez barier</i></p> <p>W ramach zadania zrealizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychoedukację dla członków rodzin prowadzoną przez lekarza psychiatrii, - psychoterapię indywidualną dla pacjentów potrzebujących indywidualnego wsparcia lekarza psychiatry, - psychoterapię grupową dla pacjentów prowadzoną przez psychologa, - przeszkolenie wolontariuszy do pracy z chorymi na zaburzenia psychiczne. <p>Osiągnięte rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa funkcjonowania w społeczeństwie i rodzinie osób chorych na schizofrenię i inne zaburzenia psychiczne, - przystosowanie do pracy w zespole, - zapewnienie dostępności do różnych form pomocy i oparcia społecznego, - uczenie radzenia sobie w codziennych czynnościach życiowych, <p>W zajęciach z psychoterapii, psychoedukacji oraz w zajęciach terapeutycznych brało ogółem udział 15 osób chorych na schizofrenię i inne zaburzenia psychiczne oraz 4 członków ich rodzin i 2 wolontariuszy. Chorzy to osoby od 23 do 68 roku życia.</p>
--	--	--

Wydział Dróg i Transportu

Lp.	Nr i nazwa celu strategicznego	Nazwa celu operacyjnego	Opis stopnia realizacji
1.	6 - Zwiększanie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.	Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.	<p>26 września 2016 r. została podjęta uchwała nr XXII/222/2016 Rady Miejskiej Inowrocławia w sprawie przepisów porządkowych obowiązujących przy przewozie osób i bagażu ręcznego w środkach komunikacji zbiorowej w Inowrocławiu. Zmiana przepisów podyktowana była koniecznością zapewnienia poczucia bezpieczeństwa, ładu społecznego oraz wyrównania szans osób niepełnosprawnych i starszych, w korzystaniu ze środków komunikacji miejskiej. Wprowadzono m.in. zapis o pierwszeństwie osób starszych i niepełnosprawnych w zajmowaniu miejsc wyznaczonych i oznaczonych znakiem graficznym (piktogramem).</p> <p>24 października 2016 r. Prezydent Miasta Inowrocławia wydał zarządzenie nr 195/2016 w sprawie uprawnień do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami komunikacji miejskiej wykonywanych przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne sp. z o.o. w Inowrocławiu oraz rodzaju dokumentów poświadczających te uprawnienia, w którym zmieniony został wykaz dokumentów uprawniających do bezpłatnego przejazdu dla osób, które ukończyły 65 rok życia i nie są mieszkańcami Inowrocławia. Dzięki temu osoby starsze, które odwiedzają m.in. sanatoria mogą bez problemów korzystać z komunikacji miejskiej za okazaniem dowodu osobistego, a nie tak jak dotychczas po okazaniu karty miejskiej.</p>

Wydział Gospodarki Lokalowej

Lp.	Nr i nazwa celu strategicznego	Nazwa celu operacyjnego	Opis stopnia realizacji
1.	<p>1- Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu rodzin.</p> <p>4. Wsparcie osób bezdomnych oraz przeciwdziałanie bezdomności na terenie miasta.</p>	<p>Zapewnienie osobom i rodzinom w trudnej sytuacji kompleksowego wsparcia materialnego i aktywizującego.</p> <p>Pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnych.</p>	<p>Mieszkaniowy zasób Miasta Inowrocławia to lokale komunalne w budynkach stanowiących własność Miasta, lokale w budynkach prywatnych, którymi Miasto zarządza w ramach prowadzenia cudzych spraw bez zlecenia, lokale komunalne których Miasto jest właścicielem w budynkach wspólnot mieszkaniowych oraz lokale komunalne nabyte od Kujawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej - w budynkach zarządzanych przez Spółdzielnię - których Miasto jest właścicielem. Na dzień 31 grudnia 2016 r. Miasto posiadało 2 692 lokale mieszkalne oraz 930 lokali socjalnych. Podjęto następujące działania w ramach remontów bieżących oraz prac konserwacyjnych i usuwania awarii w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalacji elektrycznych, - instalacji wod.-kan. i gazowych, - wymiany i naprawy stolarki otworowej, - robót dekarских, - robót ogólnobudowlanych, - inne związane z przygotowaniem lokali mieszkalnych pod nowe zasiedlenia. <p>Remonty budynków mieszkalnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ul. Poznańska 365 - remont elewacji z wymianą stolarki okiennej; 2) ul. Toruńska 11 - remont elewacji budynku mieszkalnego - I etap; 3) ul. Poprzeczna 21 - remont zabezpieczający ściany zewnętrzne budynku; 4) ul. Poprzeczna 23 - remont zabezpieczający ściany zewnętrzne budynku - I etap; 5) ul. Kasztelańska 12 - budowa instalacji centralnego ogrzewania oraz instalacji wody ciepłej i cyrkulacji na potrzeby budynku mieszkalnego; 6) ul. Kasztelańska 14 - budowa instalacji centralnego ogrzewania oraz instalacji wody ciepłej i cyrkulacji na potrzeby budynku mieszkalnego; 7) ul. Kasztelańska 21 - budowa instalacji centralnego ogrzewania na potrzeby budynku mieszkalnego; 8) ul. Tadeusza Kościuszki 8 - budowa instalacji centralnego ogrzewania na potrzeby budynku mieszkalnego; 9) Solankowa 52 - remont elewacji budynku (ściana zachodnia) - I etap; 10) ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza 6 - ocieplenie ściany szczytowej - wschodniej - I etap; 11) ul. Solankowa 9 - remont elewacji budynku, wymiana stolarki okiennej - I etap;

		<p>12) ul. Ceglarna 11 - naprawa i zabezpieczenie ścian zewnętrznych wraz z termoizolacją ścian - I etap;</p> <p>13) ul. Ceglarna 9 - naprawa i zabezpieczenie ścian zewnętrznych wraz z termoizolacją ścian - I etap;</p> <p>14) ul. Szymborska 14 - remont zabezpieczający - I etap;</p> <p>15) ul. Wałowa 30 - remont elewacji budynku - I etap;</p> <p>16) ul. Wałowa 3/5 - remont elewacji budynku.</p> <p>Remonty bieżące i inne prace remontowe: W 2016 r. w budynkach oraz lokalach będących w zasobach Miasta, zostały wykonane następujące remonty bieżące i inne prace remontowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykonano remonty 45 pustostanów. Zakres robót pustostanów obejmował m.in.: <ol style="list-style-type: none"> a) naprawę ścian i sufitów, przygotowanie a następnie malowanie ścian i sufitów, naprawę lub wymianę podłóg, wymianę podejść, montaż armatury sanitarnej, naprawę stolarki okiennej i drzwiowej, b) przestawienie lub pobudowanie pieców, c) wymianę stolarki okiennej, d) wymianę stolarki drzwiowej; 2) poza remontami pustostanów zlecono również: <ol style="list-style-type: none"> a) przestawienie lub pobudowanie 32 sztuk pieców, b) wymianę stolarki okiennej; 3) wykonano remont elewacji budynku przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 12-14; 4) wykonano remont instalacji CO w budynku przy ul. Toruńskiej 26; 5) wykonano remont ściany szczytowej budynku przy ul. Jana Kilińskiego 6; 6) wykonano remont dachu budynku przy ul. Toruńskiej 67; 7) wykonano remont dachu budynku przy ul. Stare Miasto 38, Młyńskiej 8; 8) wykonano remont dachu budynku oficyny przy ul. Kasztelańskiej 12; 9) wykonano remont dachu budynku przy ul. Dworcowej 31; 10) wykonano remont dachu budynku przy ul. Okrężek 7; 11) wykonano remont dachu budynku przy ul. Poznańskiej 357B; 12) wykonano remont dachu budynku przy ul. Błonie 13A. <p>Dodatkowo wykonano inne remonty takie jak: remont wjazdu, chodnika, wymiana instalacji wod.-kan., montaż domofonu, montaż instalacji CO, remont klatki, montaż paneli grzewczych.</p> <p>Ponadto zlecono wykonanie 11 dokumentacji technicznych lub projektów. Wskazania lokali, zamiany, przekwalifikowania:</p>
--	--	--

		<p>1) w 2016 r. w ramach realizacji listy osób zakwalifikowanych do zawarcia umowy najmu z uwagi na stan zdrowia oraz listy ogólnej wskazano 38 lokali mieszkalnych oraz socjalnych;</p> <p>2) w ramach realizacji wyroków eksmisyjnych wskazano 72 lokali, z czego w 6 przypadkach przekwalifikowano zajmowane lokale mieszkalne na lokale socjalne;</p> <p>3) ponadto zrealizowano 60 wniosków o zamianę mieszkania;</p> <p>4) w 2016 r. przekwalifikowano 3 lokale mieszkalne (o obniżonym standardzie) na lokale socjalne, w związku ze złą sytuacją finansową najemców.</p> <p>W 2016 r. nie dokonano adaptacji pomieszczeń pełniących dotychczas inne funkcje na lokale socjalne.</p> <p>Udzielono ulgi 2 osobom fizycznym poprzez umorzenie należności w łącznej kwocie 9 639,70 zł.</p> <p>W ramach odpracowywania zaległości czynszowych 114 osób odpracowało zadłużenie w łącznej wysokości 430 070,16 zł.</p>
--	--	--

Wydział Oświaty i Sportu

Lp.	Nr i nazwa celu strategicznego	Nazwa celu operacyjnego	Opis stopnia realizacji celu operacyjnego
1.	7 – Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.	Wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania, udzielanie pomocy rodzinom będącym w kryzysie, rozwijanie systemu wsparcia.	<p>Świadczeniami pomocy są stypendium szkolne i zasiłek szkolny. Uczniowi przysługuje prawo do pomocy materialnej ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa i budżecie jednostki samorządu terytorialnego. W budżecie Miasta Inowrocławia na dany rok planuje się wydatki w zakresie 20% udziału własnego, a 80 % to dotacja celowa udzielana z budżetu województwa Kujawsko-Pomorskiego: stypendia szkolne, zasiłki szkolne (5% dotacji).</p> <p>W celu łamania barier edukacyjnych dla uczniów do 24 roku życia udzielana jest pomoc materialna w formie stypendiów i zasiłków szkolnych. Stypendium otrzymują uczniowie zamieszkali na terenie Miasta Inowrocławia, w rodzinach, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 514 zł. Wnioski składają rodzice uczniów, opiekunowie prawni lub dyrektor szkoły do 15 września, a w innym terminie wyłącznie w uzasadnionym przypadku. Na wypłaty stypendium szkolnego organ właściwy otrzymuje dotację celową. Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Można się ubiegać o pomoc w terminie nie dłuższym, niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie zasiłku. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie rzeczowej o charakterze edukacyjnym raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.</p> <p>W 2016 r. udzielono 1075 stypendiów szkolnych w ogólnej wysokości 637 714,40 zł oraz 1 zasiłek szkolny w wysokości 590 zł.</p>
2.	7 – Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do kształcenia, opieki i ofert spędzania czasu wolnego zgodnie z ich potrzebami.	<p>Oferta zajęć pozalekcyjnych jest przygotowywana z myślą o potrzebach, możliwościach i zainteresowaniach młodzieży, jest kompatybilna z celami i założeniami lekcji z przedmiotów wiodących. Szkoły oferują uczniom możliwość uczestnictwa zarówno w zajęciach rozwijających zdolności i zainteresowania, jak i zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych oraz specjalistycznych (dla uczniów wymagających wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej) bądź zajęciach rewalidacyjnych odpowiednich dla rozpoznanych potrzeb.</p> <p>Szkoły organizują pozalekcyjne zajęcia edukacyjne i wychowawcze, które są okazją na</p>

			<p>pożyteczne spędzanie czasu wolnego (region, patriotyzm, czytelnictwo, święta, obyczaje, zdrowy i bezpieczny styl życia, wolontariat, kontakt ze środowiskiem).</p> <p>Wśród zajęć pozalekcyjnych należy wymienić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zajęcia przygotowujące uczniów kl. III do egzaminu gimnazjalnego z poszczególnych przedmiotów, Repetytoria kl. III; 2) zajęcia przedmiotowe rozwijające zainteresowania (przygotowanie do konkursów szkolnych i pozaszkolnych) oraz zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne; 3) pozapredmiotowe koła zainteresowań: historyczno-regionalne, fotograficzno-turystyczne, ekologiczne, Młodzież zainteresowana książką i biblioteką, Koło robotyki (Mindstoroms); 4) zajęcia artystyczne: Zespół wokalny, Koło plastyczne, Koło filmowe; 5) zajęcia korekcyjno-kompensacyjne i rewalidacyjne; 6) zajęcia popularyzujące sport: Szkolna Liga Lekkoatletyczna, zawody w szkole i udział w zawodach pozaszkolnych, piłka siatkowa chłopców; 7) zajęcia popularyzujące turystykę: rajdy po regionie, udział w Rajdach PTTK; 8) organizacja wyjść i wycieczek edukacyjnych; 9) działania o charakterze wolontariatu, np. współpraca z Bankiem Żywności Towarzystwa Pomocy im. Św. Alberta, czyli zbiórki datków w miejscowych marketach, udział w kwestach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy; 10) działania o charakterze profilaktycznym, np. Trzymaj formę, Winiary, Studnia dla Południa, Lubella inspiruje i edukuje, happeningi promujące zdrowie, wyjścia do jednostki pożarniczej; 11) działania o charakterze ekologicznym, np.: zajęcia w Centrum Edukacji Ekologicznej w Inowrocławiu oraz na ścieżce przyrodniczo-dydaktycznej w Parku Solankowym, wycieczki, akcje ogólnopolskie; 12) ciekawa noc w szkole, np. Noc bibliotek, Noc z matematyką; 13) imprezy o charakterze integracyjnym, np. dyskoteki; wigilie, mikołajki, otrzęsiny itp.; 14) działania podejmowane przez pedagoga szkolnego, np. współpraca z Policją i przedstawicielami Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, udział w akcjach ogólnopolskich, wyjście na spektakle profilaktyczne, zajęcia zawodoznawcze.
4.	7 – Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do kształcenia, opieki i ofert spędzania czasu	<p>Szkoły działają na rzecz bezpieczeństwa uczniów w szkołach, poprzez m.in. zapewnienie opieki w świetlicach szkolnych i rozwiązywania problemów uczniowskich.</p> <p>Rodzice mają możliwość włączenia się w życie szkoły poprzez m.in. organizację oraz aktywny udział w imprezach i uroczystościach klasowych i szkolnych np. spotkania z okazji Dnia Babci i Dziadka, Wigilii, jasełek, Świąt Wielkiej Nocy, Dnia Dziecka, ślubowania</p>

		wolnego zgodnie z ich potrzebami.	<p>pierwszych klas, zabawy karnawałowej, a także zapewniając opiekę podczas wycieczek, wyjść do kina, teatru czy na spacer. Rodzice mają możliwość podnoszenia swojej świadomości wychowawczej dzięki organizowanym w szkołach warsztatom, np. policji, poradni psychologiczno-pedagogicznej, Terenowym Komitetem Ochrony Praw Dziecka. Ponadto organizowane są sobotnie rajdy z PTTK i InLOT, sobotnie spotkania „Mistrzowie kodowania”. Dla uzdolnionej muzycznie młodzieży i dzieci działają chóry szkolne. Organizowane są festiwale piosenki, zawody, olimpiady, konkursy wiedzy i artystyczne. Sprzyjają rozwojowi osobowości uczniów. Na co dzień dzieci i młodzież poznają zasady kultury osobistej, rozwijają swą wrażliwość uczestnicząc w różnorodnych akcjach. Szkoły kładą też duży nacisk na przygotowanie uczniów do dalszej nauki na kolejnym etapie edukacji – w szkołach ponadgimnazjalnych (w szkołach zawodowych, liceach, technikach). W tym celu prowadzone są zajęcia z doradztwa zawodowego, wyjścia do szkół ponadgimnazjalnych, spotkania dla uczniów i ich rodziców z przedstawicielami zajmującymi się doradztwem zawodowym. Uczniowie biorą udział w organizowanej przez Miasto „Giełdzie promocji szkolnictwa zawodowego”.</p>
5.	7 – Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do kształcenia, opieki i ofert spędzania czasu wolnego zgodnie z ich potrzebami.	<p>Uczniom niepełnosprawnym zapewniono realizację zindywidualizowanego procesu kształcenia. Nauczaniem indywidualnym obejmuje się uczniów, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły. W roku szkolnym 2015/2016 łącznie w szkołach i przedszkolach 97 uczniom przyznano 834 godzin tygodniowo nauczania indywidualnego. W indywidualnym nauczaniu realizowane były obowiązkowe zajęcia edukacyjne wynikające z ramowego planu nauczania szkoły, dostosowane do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Ponadto realizowane były indywidualne zajęcia specjalistyczne dla uczniów. Były to zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia logopedyczne, zajęcia socjoterapeutyczne lub zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze. Łącznie 176 uczniom udzielono 352 godzin tygodniowo indywidualnych zajęć specjalistycznych.</p>
6.	7 – Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do kształcenia, opieki i ofert spędzania czasu wolnego zgodnie z ich potrzebami.	<p>W 2016 r. Ośrodek Sportu i Rekreacji zorganizował 264 imprezy ujęte w Miejskim Kalendarzu Imprez na terenie zarządzanych obiektów, a także włączał się w organizację przedsięwzięć realizowanych przez różne instytucje na terenach miejskich. Były to imprezy własne, współorganizowane, zlecone oraz imprezy, które OSiR zabezpieczał technicznie. Część imprez miała charakter odpłatny. Odpłatną formę miało również korzystanie z części obiektów zarządzanych przez OSiR. W celu zwiększenia dostępności do nich osób korzystających z oferty, stosowane były liczne ulgi. Preferowane było zapewnienie dostępności do bazy sportowej i większości proponowanych imprez bezpłatnie lub za minimalną odpłatnością. W roku 2016 stosowano obniżki cen poprzez:</p>

			<ol style="list-style-type: none"> 1.- zniżki 50 % dla każdego klienta od godz. 6.00 do godz. 15.00 w krytych pływalniach, 2.- umożliwienie bezpłatnego korzystania z krytej pływalni „Wodny Park” i lodowiska „Lodolandia” z okazji Dnia Babci i Dziadka, w dniu 23 stycznia 2016 r. w godz. 12.00 – 14.00, 3.- bezpłatny wstęp w dzień św. Walentego 14 lutego 2016 r. w godz. 16.00 – 22.00 na lodowisko „Lodolandia”, a do „Wodnego Parku” od godz. 15.00 do 21.00 wejście dla par w cenie jednego biletu, 4.- obniżenie 20 i 21 lutego 2016 r. godziny jazdy na lodowisku „Lodolandia” do 1 złotówki, 5.- umożliwienie bezpłatnego korzystania z kąpieli przez panie w krytej pływalni „Wodny Park” i Inowrocławskiej Termy w dniu 8 marca 2016 r. w godz. 14.00 – 18.00, 6.- udostępnienie w dniach 12 i 13 maja 2016 r. w ramach akcji „Dni Otwarte Funduszy Europejskich” Inowrocławskiej Termy przy 50 % zniżce, 7.- w ramach akcji „Inowrocław za pół ceny”, w dniach 25 i 26 czerwca 2016 r., usługi z 50 % rabatem świadczyły: kryta pływalnia „Wodny Park”, kryta pływalnia „Delfin”, basen odkryty, Inowrocławska Terma oraz minigolf – kręgielnia, 8.- bezpłatny udział wszystkich osób korzystających z basenu odkrytego w ramach festynu rodzinnego „Bezpieczne Wakacje i Fitnessowe Lato” w dniu 23 lipca 2016 r., 9.- imprezy aktywizujące, kreujące pozytywny wizerunek np. „Tenisową Majówkę” turniej tenisa ziemnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych, festyn dla najmłodszych z okazji Dnia Dziecka na Placu Zabaw „Miś”, zawody pływackie dla dzieci i młodzieży czy festyn rodzinny „Bezpieczne Wakacje i Fitnessowe Lato” na basenie odkrytym.
--	--	--	--

Wydział Inwestycji, Rozwoju Gospodarczego i Funduszy Unijnych

Lp.	Nr i nazwa celu strategicznego	Nazwa celu operacyjnego	Opis stopnia realizacji celu operacyjnego
1.	1 - Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu rodzin.	Zapewnienie osobom i rodzinom w trudnej sytuacji kompleksowego wsparcia materialnego i aktywizującego.	W kwietniu 2016 r. podpisano umowę z wykonawcą na budowę czwartego budynku (nr 2) z lokalami socjalnymi przy ul. Rąbińskiej na kwotę 1 225 000 zł. Budynek ma dwie kondygnacje i wejścia do mieszkań bezpośrednio z zewnątrz; składa się z 16 mieszkań (jeden pokój, aneks kuchenny i łazienka). Zadanie otrzymało wsparcie finansowe z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 30% wartości zadania, nie więcej jednak niż 574 190,16 zł.
2.	4 - Wsparcie osób bezdomnych oraz przeciwdziałanie bezdomności na terenie miasta.	Pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.	W kwietniu 2016 r. podpisano umowę z wykonawcą na budowę czwartego budynku mieszkalnego (nr 2) z lokalami socjalnymi przy ul. Rąbińskiej na kwotę 1 225 000 zł. Budynek ma dwie kondygnacje i wejścia do mieszkań bezpośrednio z zewnątrz; składa się z 16 mieszkań - każde ma jeden pokój, aneks kuchenny i łazienkę. Zadanie otrzymało wsparcie finansowe z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 30% wartości zadania, nie więcej jednak niż 574 190,16 zł.

Wydział Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej

Lp.	Cel strategiczny	Cel operacyjny	Opis stopnia realizacji celu operacyjnego
1.	7- Wsparcie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do kształcenia, opieki i ofert spędzania wolnego czasu zgodnie z ich potrzebami.	Wydział Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej wraz z jednostkami podległymi, tj. Kujawskim Centrum Kultury oraz Biblioteką Miejską, zrealizował imprezy do których zalicza: - Company zorganizowany w Teatrze Miejskim przy ul. Plac Klasztorny 2, - Scenka teatralna – odegrana w Muszli Koncertowej w Solankach – oparta na scenie drugiej aktu II (tzw. scenie balkonowej) „Romea i Julii”, - „Tańcz i walcz... z Szekspirem” – spektakl Zespołu Tańca Dawnego „Gratia Iuvenis” oparty na repertuarze popularnym na dworach królowej Elżbiety I i Jakuba II, połączony z warsztatami tanecznymi i nauką podstaw dworskiej etykiety, przeplatany pokazami i warsztatami szermierzymi zorganizowany w Muszli Koncertowej w Solankach. Multimedialna lekcja szekspirowska w języku angielskim dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, prowadzona przez instruktora z Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego.

			<p>„Eko-dzieciaki - III” - projekt ekologiczny skierowany do dzieci i młodzieży, dofinansowany przez Wydział Gospodarki Komunalnej, Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miasta Inowrocławia. W ramach planowanych działań zorganizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IV edycję konkursu ekologicznego pt. „Zrób coś ładnego prawie z niczego” dla uczniów szkół podstawowych, - cztery warsztaty ekologiczne poprowadzone przez pracowników dydaktycznych Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji Ekologicznej, - spektakl o tematyce ekologicznej w wykonaniu aktorów z Teatru „Frajda” z Torunia, - warsztaty plastyczne, które przybliżyły zagadnienia związane z ochroną środowiska, - spotkanie autorskie z Adamem Wajrakiem - działaczem na rzecz ochrony przyrody, dziennikarzem, autorem artykułów i książek o tematyce przyrodniczej, - zakup materiałów edukacyjnych. <p>Zadania realizowane w ramach projektu „Protokół kulturalny X” wspólnie z Kołem SBP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania autorskie dla dorosłych, dzieci i młodzieży, - spotkania teatralne dla dzieci prezentowane przez Teatr „Frajda” z Torunia, Studio Małych Form Teatralnych ART.-RE z Krakowa, - warsztaty muzyczne prowadzone przez muzyków z Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy, - cykl warsztatów plastycznych prowadzonych przez Maję Żmudę „Kulturowo MI”, - „Noc z Andersenem” – całonocna impreza dla dzieci w wieku 6-11 lat lubiących bajki, baśnie, konkursy i zagadki, - „Czytamy słuchając” – konkurs literacki dla czytelników niepełnosprawnych. <p>Ferie zimowe w dniach 18 – 29.01.2016 r. W placówkach dziecięcych Biblioteki Miejskiej w Inowrocławiu zostały zorganizowane zajęcia dla dzieci przebywających w domu w czasie ferii zimowych. Do najważniejszych zajęć organizowanych pod wspólnym hasłem „Zimowe laboratorium kreatywnej zabawy” należały:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Robotyka” – uczestnicy warsztatów poznali projektowanie, budowanie oraz programowanie robotów od podstaw, stworzyli własne konstrukcje, - „Eksperymenty naukowe” – zajęcia dla dzieci, podczas których instruktorzy w przystępny sposób przekazali na zasadzie prostych doświadczeń i eksperymentów, praktyczną wiedzę z dziedziny fizyki i chemii, - Spotkanie Klubu Miłośników Książki i Filmu Fantastycznego oraz warsztaty rysowania mangi.
--	--	--	--

			<p>Ponadto prowadzono zajęcia:</p> <p>Poniedziałki - głośne czytanie wierszy, opowiadań i fragmentów powieści, wykonywanie ilustracji do przeczytanego tekstu, quizy i rebusy czytelnicze, zabawy plastyczne oparte o znane teksty literackie, rozwiązywanie krzyżówek, łamigłówek, rebusów, zabawy słowne, zagadki z niespodziankami, inscenizacje tekstu literackiego na przykładzie wierszy dla dzieci.</p> <p>Piątki - zabawy ruchowe aktywizujące i integrujące dzieci oraz na koncentrację uwagi, zajęcia z animacji twórczej, turnieje zespołowe, zabawy z wykorzystaniem chusty animacyjnej (KLANZA), gry muzyczne, zajęcia manualne, kalambury i gry planszowe. Poza wyznaczonymi dniami i godzinami dzieci miały możliwość bezpłatnego surfowania po Internecie, korzystania z gier komputerowych i edukacyjnych.</p> <p>W trakcie ferii zimowych we wszystkich filiach bibliotecznych zorganizowano łącznie 27 różnorodnych zajęć, w których uczestniczyło 325 dzieci.</p> <p>Obchody Tygodnia Bibliotek</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Głowa nie od parady XI Turniej Międzybiblioteczny” – drużyny reprezentujące poszczególne filie rywalizowały o Puchar Przechodni Dyrektora Biblioteki Miejskiej im. Jana Kasprowicza, - spotkanie z Edytą Zarębską - autorką książek dla dzieci, - Finał XXV edycji konkursu czytelniczego „Wielka Gra”, - spotkanie z Wojciechem Cesarzem i Katarzyną Terechowicz – autorami książek dla dzieci, przygotowane dla młodszych czytelników, - „Turniej Sportowy” - spektakl dla dzieci w wykonaniu aktorów teatru „Frajda” z Torunia, - spotkanie autorskie z Jackiem Piekarą – pisarzem fantasy, dziennikarzem i redaktorem czasopism o grach komputerowych, a także redaktorem naczelnym czasopisma "Fantasy". <p>„Noc z Biblioteką”</p> <p>4.06. Teatr Miejski</p> <ul style="list-style-type: none"> - kiermasz książek dla wszystkich miłośników niskich cen oraz loteria fantowa przygotowana przez bibliotekarzy inowrocławskiej księżnicy, - akcja „Przynieś książkę”, - przedstawienie teatralne „Edukacja Rity”, - występ inowrocławskiego kwartetu muzycznego „Polifonika”. <p>Atrakcje dla dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia literackie z wykorzystaniem nowości wydawniczych,
--	--	--	---

		<p>- warsztaty „Anioły i diabły – zaczarowane Kujawy”, - warsztaty z iluzjonistą który nauczył dzieci kilku sztuczek magicznych.</p> <p>Dni Inowrocławia Akcja LATO - „Wakacyjna biblioteka” Zajęcia odbywały się w placówkach dziecięcych oraz ogólnodostępnych. Spotkania prowadzono we wtorki i piątki w godzinach 11.00-13.00 dla dzieci w wieku 6 do 12 lat. W pozostałe dni tygodnia dzieci miały możliwość bezpłatnego surfowania po Internecie, korzystania z gier komputerowych, planszowych oraz dokumentów multimedialnych.</p> <p>„Letnia biblioteka” – zajęcia manualno-plastyczne z wykorzystaniem różnych technik, rozwijające wyobraźnię i zdolności plastyczne dzieci, origami – świat zamknięty w papierowych kształtach, kalambury, skojarzenia, zabawy językowe, z tekstem literackim, konkursy, quizy, łamigłówki, zabawy ruchowe i zręcznościowe, rozgrywki sportowe, gry planszowe, pokazy multimedialne, gry i zabawy z wykorzystaniem komputerów, bezpieczne surfowanie w Internecie, rozwiązywanie krzyżówek, łamigłówek, zajęcia z wykorzystaniem chusty KLANZA.</p> <p>„XBOX ONE” – turniej gier na konsoli w Oddziale dla Dzieci „Tajemniczy Ogród”</p> <p>Warsztaty plastyczne: 15.07. Filia nr 2 dla Dzieci 5.08. Filia nr 7 22.07. Oddział dla Dzieci 12.07. Oddział dla Dzieci</p> <p>Spektakl teatralny „Wilk i zając na wakacjach”</p> <p>Warsztaty świec artystycznych 19.08. Oddział dla Dzieci</p> <p>Warsztaty robotyki 26.08. Oddział dla Dzieci</p> <p>Zajęcia dla osób niepełnosprawnych: „Słoneczna biblioteka” – zabawy językowe, z tekstem literackim, gry planszowe, pokazy multimedialne, bezpieczne surfowanie w Internecie, rozwiązywanie krzyżówek, łamigłówek, kolorowanki relaksujące, zajęcia składania papieru - origami modułowe</p> <p>„Świat Wyobraźni” - zajęcia manualne, plastyczne dla osób niepełnosprawnych prowadzone w ramach terapii przez sztukę.</p> <p>Liczba uczestników wakacyjnych imprez i codziennych zajęć objętych „Akcja Lato 2016” wyniosła 812 dzieci, które wzięły udział w 70 różnorodnych spotkaniach.</p> <p>Narodowe Czytanie „Quo vadis?” Henryka Sienkiewicza</p>
--	--	---

			<p>W muszli koncertowej fragmenty powieści czytała młodzież z Inowrocławskiego Teatru Otwartego.</p> <p>Dyskusyjne Kluby Książki</p> <p>Powstały w 2007 r. z inicjatywy Instytutu Książki we współpracy z British Council i realizowane są w ramach Programu Operacyjnego Promocja Czytelnictwa, ogłoszonego przez Ministerstwo Kultury Dziedzictwa Narodowego. Dyskusyjne Kluby Książki działają w pięciu placówkach Biblioteki Miejskiej: dla młodzieży w Filii nr 4, skupiają miłośników literatury i filmu fantastycznego. Spotkania w ramach DKK odbywały się raz w miesiącu. Ponadto w ciągu roku prowadzone były stałe formy pracy w poszczególnych placówkach: Salonik Literacko-Artystyczny – spotkania autorskie, połączone z promocją twórczości pisarzy, artystów i dziennikarzy.</p> <p>„Fabryka kultury” – warsztaty twórcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Spotkania z Filmem”, - „Pracownia Literacko-Artystyczna”, - „Five O'clock” – warsztaty tematyczne doskonalące znajomość języka angielskiego. <p>„Spotkania w Tajemniczym Ogrodzie” – cykliczne spotkania z dziećmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Bajkowe przedszkole” – zabawy ruchowe, zajęcia plastyczne, manualne, głośne czytanie dla maluchów, które nie uczęszczają do przedszkoli i ich opiekunów, - „Szach - mat” – sekcja nauki i doskonalenia umiejętności gry w szachy, - „Four o'clock” – warsztaty tematyczne doskonalące znajomość języka angielskiego dla dzieci w wieku 7-9 lat, prowadzone przez lektora Fundacji „Ekspert-Kujawy”, - Muzyczna Akademia Malucha - zabawy z elementami rytmu, dźwięków, śpiewu oraz tańca wspomagające rozwój oraz naturalne zdolności muzyczne maluchów. Zajęcia przeznaczone dla dzieci od 1,5 roku do 4 lat - Małe arcydziełka - zajęcia plastyczno-manualne rozwijające wyobraźnię i zdolności artystyczne, - „Klub malucha” – spotkania dla rodziców z małymi dziećmi w wieku do 3 lat, w programie: zabawy muzyczne, zajęcia manualne, spotkania ze specjalistami z różnych dziedzin. <p>Filia nr 1 dla Dzieci i Młodzieży</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Smyki biblioteczne” - bajkowy świat malucha, spotkania z przedszkolakami – zajęcia animacyjne, - „Barwne fantazje” – zajęcia plastyczne, manualne dla dzieci.
--	--	--	--

			<p>Filia nr 2 dla Dzieci</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Kolorowa galeria” – zajęcia z wykorzystaniem różnych technik rozwijających wyobraźnię i zdolności plastyczne dzieci, w programie: zabawy plastyczne inspirowane muzyką, zabawy papierem, guzikomania, tworzenie ilustrowanych historyjek, - „Na tropie tajemnic ekologii” – zajęcia dla dzieci rozwijające zainteresowania przyrodnicze przy wykorzystaniu tekstów literackich, kreatywnych zabaw ekologicznych, gier, zagadek związanych z ochroną środowiska, - „Wesoła biblioteka” – zajęcia edukacyjno-terapeutyczne, głośne czytanie wybranych fragmentów bajek i baśni, dyskusja nad lekturą, rozwiązywanie zagadek, krzyżówek, wykonywanie ilustracji plastycznych do przeczytanego tekstu, zajęcia organizowane raz w miesiącu wspólnie z Zespołem Szkół Integracyjnych, - „W krainie zabawy” – zabawy skojarzeniowe, zagadki słowotwórcze, kalambury, zabawy ruchowe dla dzieci, - „Rodzinne czytanie przy Manhattanie” – zajęcia dla małych czytelników w wieku od 3 do 5 lat oraz ich rodziców i opiekunów, w programie: głośne czytanie, zajęcia manualne, gry i zabawy ruchowe, - „Podróż w krainę książki i informacji” – zajęcia dla dzieci z wykorzystaniem tekstu, ilustracji, rozbudzenie zainteresowań książką i biblioteką, kształtowanie umiejętności samodzielnego korzystania ze zbiorów bibliotecznych i elektronicznych źródeł, zajęcia organizowane raz w miesiącu. <p>Filia nr 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Klub Seniora „Promyk” – cykliczne spotkania dla starszych czytelników, w programie m.in. gry towarzyskie, warsztaty plastyczne, spotkania integracyjne i okolicznościowe. <p>Filia nr 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Bajkoteka Malucha” – prezentacja baśni i bajek, głośne czytanie, zajęcia plastyczne organizowane dla dzieci w wieku 3-4 lata. <p>Filia nr 4</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Bajkowe spotkania” – dwa spotkania w miesiącu z dziećmi z przedszkola „Muzyczna Kraina”, w programie: głośne czytanie fragmentów książek, prezentacja książeczek dla najmłodszych, gry i zabawy, - „Klub miłośników literatury i filmu fantastycznego” - cykliczne spotkania dzieci i młodzieży,
--	--	--	--

			<p>- „Spotkania z dziećmi” – zajęcia dla najmłodszych czytelników: w pierwszy poniedziałek miesiąca „Enterek”, czyli gry i zabawy komputerowe, zapoznanie z programami multimedialnymi, „Modelinki” – zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych technik organizowane w ostatni czwartek miesiąca.</p> <p>Filia nr 7</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Spotkanie Klubu Bajkonurrrków” – spotkania z dziećmi i rodzicami organizowane raz w miesiącu, w programie: głośne czytanie baśni i opowiadań, zabawy ruchowe, zajęcia plastyczne, zagadki, - „Spotkania w „Siódemce” – cotygodniowe zajęcia dla dzieci: „Każde dziecko coś potrafi”, czyli zabawy słowne, rozwiązywanie zagadek, rebusów, „Akwarelka” – spotkania sekcji plastycznej, - Klub Gier Siódemka” - klub gier planszowych, karcianych i terenowych, - Poczytajki „pod Tęczą” - spotkania czytelnicze z dziećmi, w programie: głośne czytanie utworów dla dzieci oraz zabawy literackie i ruchowe nawiązujące do czytanych tekstów. <p>Filia nr 12 dla Ludzi Niepełnosprawnych</p> <p>„Kalendarz tygodnia” - cykliczne spotkania z czytelnikami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Podróże po literaturze” – raz w tygodniu spotkania z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną, rozwijanie aktywności, zainteresowanie literaturą, na podstawie wybranych książek, - „Od juniora do seniora”, - „Żyj z pasją”, - „Świat Wyobraźni” - zajęcia manualne, plastyczne dla osób niepełnosprawnych prowadzone w ramach terapii przez sztukę, - „Z bajką dookoła świata” – zajęcia terapeutyczne z wykorzystaniem literatury dziecięcej, rozwiązywanie zagadek, zabawy przy muzyce, - „Język niemiecki dla każdego” – nauka podstaw języka niemieckiego. - XIV Ogólnopolski Festiwal Małych Form Teatralnych „Arlekinada” – dwudniowe zmagania młodzieżowych zespołów teatralnych, - Wojewódzki Turniej Recytatorski „O pióro Jana Brzechwy” – eliminacje dla uczniów klas I-III szkół podstawowych, - Turniej Słowa „Słowo źródłem inspiracji” – Turniej Recytatorski „Słowem opowiedziane”, Turniej Poezji Śpiewanej „Słowem wyśpiewane”, Turniej Ilustratorski „Malowane słowem” – eliminacje powiatowe dla uczniów szkół podstawowych
--	--	--	---

			<p>i gimnazjalnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konfrontacje Teatrów Dziecięcych „Teatr bez granic” (eliminacje powiatowe dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych), - XXII Dziecięcy Festiwal Piosenki „Pokażemy, co umiemy” – eliminacje i finał konkursu wokalnego dla przedszkolaków oraz uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, - Dzień Dziecka – Kulinarny Master Team, <p>Dni Inowrocławia 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inauguracja Jarmarku Kujawskiego - Rodzinny Piknik Średniowieczny, koncert w wykonaniu solistów i zespołów „Little Stars” i „Awangarda” ze Studia Piosenki KCK, - gra miejska dla uczniów klas I-III SP „Odkrywamy górnicze skarby”, - „Kolorowy Inowrocław” – malowanie panoramy miasta przez dzieci.
--	--	--	---

Pełnomocnik ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi i Młodzieżą

Lp.	Cel strategiczny	Cel operacyjny	Opis stopnia realizacji celu operacyjnego
1.	1- Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu rodzin.	Zapewnienie osobom i rodzinom w trudnej sytuacji kompleksowego wsparcia materialnego i aktywizującego.	<p>W 2016 r. Miasto przeznaczyło środki finansowe w łącznej kwocie 308 000,00 zł na realizację zadań w formie powierzenia oraz wsparcia przedsięwzięć mających charakter pomocowy. Miasto powierzyło realizację zadań w wyniku rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert trzem organizacjom pozarządowym, tj. Terenowemu Komitetowi Ochrony Praw Dziecka „Prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej” - 65 000,00 zł, Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej „Prowadzenie magazynu mebli,, - 50 000,00 zł oraz Towarzystwu Pomocy im. Św. Brata Alberta - „Prowadzenie Banku Żywności”.</p> <p>W ramach otwartego konkursu na wsparcie realizacji zadań przeznaczono kwotę 143 000,00 zł. Dotacje otrzymało 6 organizacji pozarządowych na realizację 7 projektów, w tym prowadzenie schroniska dla bezdomnych mężczyzn oraz prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej.</p> <p>Prezydent Miasta Inowrocławia corocznie przyznaje stypendia młodym inowrocławianinom osiągającym bardzo dobre wyniki w nauce, rozpoczynającym studia stacjonarne, których sytuacja materialna jest trudna. W 2016 r. kontynuowano wypłatę 4 stypendiów przyznanych na rok akademicki 2015/2016 oraz przyznano kolejne stypendia dla trójki studentów na rok akademicki 2016/2017. Stypendium wypłacane jest przez 12 miesięcy a jego miesięczna wysokość wynosi 450 zł.</p> <p>W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi Miasto dofinansowało w 2016 r. organizację wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży. Organizacje otrzymały wsparcie na realizację 14 projektów na łączną kwotę 45 083,00 zł.</p>
2.	4- Wsparcie osób	Pomoc zagrożonym	Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta prowadzi przy wsparciu miasta schronisko dla

	bezdolnych oraz przeciwdziałanie bezdomności na terenie miasta.	bezdolnością i bezdomnym.	bezdolnych mężczyzn, które oferuje 48 miejsc noclegowych oraz w okresie zimowym dodatkowo 15 miejsc w ogrzewalni. Towarzystwo prowadzi również działalność charytatywną poprzez zbiórki żywności. Ponadto mieszkańcy miasta znajdujący się w trudnej sytuacji materialno-bytowej na podstawie skierowania z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej otrzymują ciepły posiłek. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka prowadzi schronisko dla bezdomnych kobiet. Schronisko dla Bezdolnych Kobiet w Inowrocławiu rozpoczęło swoją działalność 1 kwietnia 2010 r. i znajduje się w Inowrocławiu przy ul. Toruńskiej 26. Jest to placówka całodobowa dla 20 osób. Do Schroniska przyjmowane są kobiety oraz ich dzieci skierowane przez właściwe Ośrodki Pomocy Społecznej. Mieszkancki Schroniska podczas pobytu korzystają ze schronienia i wyżywienia. Objęte są pomocą prawną, psychologiczną, pedagogiczną oraz zdrowotną.
3.	5 - Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	Miasto współpracuje z Terenowym Komitetem Ochrony Praw Dziecka w zakresie wsparcia ofiar przemocy. Komitet oferuje kompleksowe wsparcie psychologiczne, prawne a także wsparcie mediatora. Do Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka kierowane są m.in. ofiary przemocy. Wsparcie otrzymują również dzieci uczęszczające do świetlicy socjoterapeutycznej.
4.	6 - Zwiększenie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.	Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.	W 2016 r. w Inowrocławiu funkcjonowały dwa Uniwersytety III Wieku. Jeden z nich prowadzony przez Fundację Ekspert-Kujawy, drugi prowadzony przez Fundację Bądźmy Razem - Łączmy Pokolenia. Podmioty te zrzeszają łącznie blisko 400 słuchaczy w wieku senioralnym. Oferta uniwersytetów jest bardzo bogata począwszy od zajęć komputerowych, językowych, psychologicznych, ruchowych kończąc na wyjazdach integracyjnych zarówno w Polsce jak i w Europie. Działalność uniwersytetów ma kluczowe znaczenie w realizacji polityki senioralnej i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób w starszym wieku.

Powiatowy Urząd Pracy

Lp.	Nr i nazwa celu strategicznego	Nazwa celu operacyjnego	Opis stopnia realizacji
1.	2 - Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	Aktywne wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy	Wskaźniki - dane na dzień 31 grudnia 2016 r.: 1) liczba osób bezrobotnych w mieście - 4 652; 2) liczba osób bezrobotnych objętych pośrednictwem pracy i poradnictwem zawodowym - 4 562; 3) liczba projektów z EFS służących aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych oraz liczba osób w nich uczestniczących - w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego

		<p>Województwa Kujawsko-Pomorskiego - 1 projekt - 130 osób oraz w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój - 1 projekt - 291 osób.</p> <p>Środki na aktywizację osób bezrobotnych z powiatu inowrocławskiego pochodziły z Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Ogółem w 2016 r. PUP w Inowrocławiu dysponował kwotą 29 963 666,61 zł, z czego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - środki z EFS - 10 796 049,00 zł, - środki z FP - 12 557 051,00 zł, - środki z rezerwy Ministra - 3 062 000,00 zł, - środki na refundację zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia - 3 548 566,61 zł. <p>Ponadto PUP w Inowrocławiu dysponował środkami pochodzącymi z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w wysokości 681 600 zł.</p>
--	--	--

Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

Lp.	Numer i nazwa celu strategicznego	Nazwa celu operacyjnego	Opis stopnia realizacji celu operacyjnego
1.	3 - Rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom, dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń.	Przeciwdziałanie uzależnieniom osób we wszystkich grupach wiekowych.	<p>I. W ramach tego obszaru w Oddziale Terapii Uzależnień Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu zrealizowano programy pomocy dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osób nadużywających bądź uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, leki) oraz członków ich rodzin, - osób współuzależnionych i osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików, - osób stosujących przemoc lub doświadczających przemocy w rodzinie, - młodzieży z problemami okresu dorastania, - par i rodzin będących w kryzysie. <p>Pomoc świadczona była w formie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsultacji i poradnictwa, - psychoterapii indywidualnej, - psychoterapii grupowej, - pomocy psychologicznej (w tym diagnozy psychologicznej), - pomocy psychiatrycznej – farmakoterapii, - terapii par i terapii rodzinnej. <p>W okresie sprawozdawczym z pomocy w Oddziale Terapii Uzależnień Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień skorzystało 785 osób – 368 kobiet i 417 mężczyzn, w tym 13 osób nieletnich. Ogółem terapeuci przeprowadzili 2613 sesji indywidualnych i spotkań grupowych. Najliczniejszą grupę odbiorców stanowiły osoby uzależnione od</p>

			<p>alkoholu i narkotyków (442), osoby współuzależnione (79) oraz członkowie rodzin osób uzależnionych (64). Po poradę zgłaszali się także rodzice z problemami wychowawczymi związanymi z uzależnieniem dziecka, deficytami w zakresie umiejętności komunikacji z dzieckiem będącym w okresie adolescencji bądź zaburzeniami zachowania dziecka wynikającymi z choroby (43 osoby) oraz osoby cierpiące na zaburzenia nastroju, zaburzenia adaptacyjne, zaburzenia lękowe i zaburzenia osobowości (56). Mniej licznie korzystały z pomocy osoby nadużywające alkoholu i narkotyków (31), osoby z syndromem DDA (13), młodzież (14), małżeństwa (14). Nadal bardzo rzadko z pomocy korzystały ofiary (7) i sprawcy przemocy (2). Łącznie przeprowadzonych zostało 388 konsultacji, 1 427 sesji terapii indywidualnej dla 140 osób, 188 spotkań grupowych z udziałem 118 osób. Z pomocy psychologicznej skorzystało 21 osób w trakcie 113 sesji indywidualnych, z pomocy psychiatrycznej 104 osoby (165 konsultacji), z terapii par 14 osób (34 sesje małżeńskie). W okresie sprawozdawczym praca z kierowcami, którzy utracili prawo jazdy w związku z prowadzeniem pojazdu pod wpływem alkoholu, prowadzona była w toku spotkań indywidualnych w cyklu 6 spotkań z terapeutą. Ogółem zgłosiło się 9 kierowców, przeprowadzonych zostało 38 spotkań indywidualnych.</p> <p>Spośród pacjentów Oddziału Terapii Uzależnień Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień 35 osób zostało skierowanych na oddziały detoksykacyjne oraz stacjonarne leczenie odwykowe. Wskazaniem do takiej formy leczenia był zły stan psychosomatyczny bądź brak umiejętności dotrzymywania warunków kontraktu terapeutycznego w trybie ambulatoryjnym, głównie przez łamanie abstynencji. Placówki, do których wystawiono skierowania, to: Szpital dla Psychiczenie i Nerwowo Chorych w Świeciu, Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych „Dziekanka” w Gnieźnie, Oddział Terapii Uzależnień w Starych Juchach, Oddział Terapii Uzależnień z Pododdziałem Detoksykacyjnym w Szpitalu w Radziejowie, Ośrodek Readaptacji Stowarzyszenia „Solidarni Plus” Eko Szkoła Życia w Wandzinie, Całodobowy Ośrodek Terapii Uzależnień „TO TU” w Karnicach, Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu – Oddział Terapii Krótkoterminowej oraz Ośrodek Terapii Odwykowej Uzależnień, Katedra i Klinika Psychiatrii w Szpitalu Uniwersyteckim nr 1 im. dr. Antoniego Jurasza w Bydgoszczy – Oddział Leczenia Uzależnień od Alkoholu oraz Oddział Zaburzeń Lękowych i Afektywnych, Centrum Medyczne „Gizińscy” w Bydgoszczy – Oddział Psychiatryczny Dzienny.</p> <p>Z porad i konsultacji telefonicznych skorzystało 145 osób, w tym 70 kobiet i 75 mężczyzn. Głównym tematem rozmów był problem alkoholowy lub narkotykowy bliskiej osoby. Zainteresowani pytali głównie o formy i metody leczenia oraz placówki, w których mogliby</p>
--	--	--	---

			<p>uzyskać pomoc. Kierowcy, którzy utracili prawo jazdy za prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu, pytali o możliwość uczestnictwa w zajęciach edukacyjnych. Rodzice małoletnich dzieci byli zainteresowani poradą w sprawach wychowawczych, terapią rodzinną lub terapią par. Pozostałe telefony dotyczyły uzależnienia od hazardu, zakupów, internetu.</p> <p>II. Zrealizowano następujące programy, kampanie lokalne i ogólnopolskie:</p> <p>1. Kampania „Wolni od dopalaczy – kreatywni w życiu”.</p> <p>Kampania „Wolni od dopalaczy – kreatywni w życiu” była skierowana do uczniów, rodziców i grona pedagogicznego inowrocławskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W ramach kampanii zrealizowano warsztaty profilaktyczno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży (1406 uczniów) oraz wykłady skierowane do rodziców (126 osób) i szkolenia dla kadry pedagogicznej w zakresie tematyki dopalaczy (48 osób). Jako podsumowanie kampanii zrealizowano festyn profilaktyczny skierowany do dzieci i młodzieży. Celem tego przedsięwzięcia było informowanie uczestników o zagrożeniach wynikających z użytkowania dopalaczy, ale także zachęcenie do podjęcia refleksji nad celem sięgania po dopalacze, konsekwencjami takiej decyzji i przede wszystkim możliwościami alternatywnymi wobec dopalaczy. Celem festynu była prezentacja kreatywnych i utalentowanych młodych ludzi oraz zachęcenie dzieci i młodzieży do angażowania się w alternatywne wobec dopalaczy formy spędzania czasu i zdobywania uznania w grupie rówieśniczej. Intencją było także przedstawienie bogactwa i różnorodności tych form z uwzględnieniem perspektywy odbiorców kampanii. Realizację kampanii rozpoczęto wraz z inauguracją roku szkolnego 2015/2016. Przeprowadzono dwa spotkania z pedagogami szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Ich celem było zaplanowanie działań profilaktycznych, zebranie informacji na temat potrzeb szkół w zakresie zajęć profilaktycznych oraz zaproszenie do udziału w kampanii „Wolni od dopalaczy, kreatywni w życiu”. Przedstawiono cele i założenia projektu oraz zebrano informacje zwrotne dotyczące gotowości pedagogów do włączenia się w akcję i możliwości jej realizowania w formie warsztatów, wykładów i spotkań na temat dopalaczy. Omówiono z pedagogami szkół harmonogram działań w związku z realizacją festynu profilaktycznego podsumowującego kampanię. Festyn odbył się w maju 2016 r. Do organizacji włączyli się reprezentanci następujących inowrocławskich placówek: Szkoła Podstawowa nr 2, Szkoła Podstawowa nr 4, Szkoła Podstawowa nr 9, Szkoła Podstawowa nr 11, Szkoła Podstawowa nr 16, Gimnazjum nr 1, Gimnazjum nr 4 z Oddziałami Dwujęzycznymi, Zespół Szkół Integracyjnych, Zespół Szkół im. Marka Kotańskiego, Zespół Szkół Katolickich, Zespół</p>
--	--	--	---

			<p>Szkoł Ponadgimnazjalnych nr 1, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5, I Liceum Ogólnokształcące, II Liceum Ogólnokształcące oraz Zespół Szkół Zawodowych Rzemiosła. Dzieci i młodzież z ww. szkół miała możliwość do zaprezentowania swoich umiejętności i zainteresowań na deskach Muszli Koncertowej oraz w przygotowanych stanowiskach namiotowych. Na scenie prezentowano taniec, śpiew, boks, gimnastykę akrobatyczną, grę na instrumentach oraz recytację. Na stanowiskach zachęcano do rozwijania takich pasji jak rysunek, malarstwo, fotografia, carving – rzeźbienie w owocach i warzywach, fryzjerstwo, florystyka, robotyka czy modelarstwo. Młodzież wsparli także dorośli pasjonaci prezentując stanowiska z karykaturami, origami i robotyką. W festynie wzięło udział około 260 osób, w tym dzieci i młodzież z kadrą pedagogiczną szkół. Odbiorcami festynu było około 400 osób.</p> <p>2. Kampania „Zachowaj trzeźwy umysł”</p> <p>Kampania „Zachowaj trzeźwy umysł” rozpoczęła się w kwietniu i była realizowana do października 2016 r. Hasło tej edycji „Pod dobrą opieką” wskazywało na główne cele kampanii, którymi były:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wspieranie rozwoju dziecka poprzez eliminowanie cech charakteru będących wynikiem nadmiaru lub braku opieki rodzicielskiej; 2) wpływanie na przyczynę negatywnych zachowań poprzez uświadamianie rodzicom zagrożeń wynikających z ich nadopiekuńczości lub zaniedbań; 3) wspieranie działalności wychowawczej placówek w zakresie nowoczesnej edukacji prozdrowotnej poprzez realizację działań profilaktycznych. <p>Kampania oparta była o profesjonalne programy edukacyjno-profilaktyczne dla dzieci i dorosłych. Realizatorzy otrzymali zestawy scenariuszy zajęć, karty pracy z ćwiczeniami i zadaniami dla dzieci.</p> <p>W program kampanii zaangażowały się świetlice socjoterapeutyczne: „Tygrysek”, „Kasztanek”, „Świetlik” i „Motylek” oraz świetlica socjoterapeutyczna Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka „Niezapominajka”. W projekcie tym zrealizowano następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zajęcia profilaktyczne dla dzieci na bazie scenariuszy od organizatora kampanii pn. „Pomóż Toli i Tymkowi dobrze wybrać” oraz „Zaopiekuj się Tymkiem, zaopiekuj się Tolą”, 2) warsztaty dla rodziców pn. „Troszczę się o Ciebie” oraz „Dobra opieka daje moc”; 3) pogadanki na temat roli zwierząt w życiu człowieka pt. „Mój mały przyjaciel”; 4) tworzenie przez dzieci map pt. „Fajne życie” odzwierciedlających ich wyobrażenia na
--	--	--	--

			<p>temat dobrego i szczęśliwego życia;</p> <p>5) wykonanie prac plastycznych do konkursu ogłoszonego przez organizatora pn. „Pod dobrą opieką”;</p> <p>6) udział w Przeglądzie Twórczości Artystycznej świetlic socjoterapeutycznych;</p> <p>7) udział w Biegu Patrolowym w Balczewie;</p> <p>8) projekcje filmów o tematyce prozdrowotnej;</p> <p>9) udział w konkursie modelarskim;</p> <p>10) zajęcia dla dzieci i młodzieży na podstawie autorskich scenariuszy wychowawczyń świetlic: „Wolność – odpowiedzialność”, „Nie daj się nabrać”, „Alkohol – przegrane życie”, „Jak sobie radzić z problemami”, „Asertywność – co to takiego”, „Zdrowo żyję – wiem, co dla mnie dobre”, „Jestem szczęśliwy – troszczę się o siebie i innych”.</p> <p>Ogółem w działaniach zrealizowanych w ramach kampanii wzięło udział 90 dzieci i 50 rodziców.</p> <p>3. Kampania „Pozory mylą, dowód nie”</p> <p>Kampania rozpoczęła się w grudniu ubiegłego roku przeprowadzeniem badania „tajemniczy klient”. Głównym celem podejmowanych działań było zwrócenie uwagi sprzedawców i świadków sprzedaży w sklepach, że dorosły wygląd nie oznacza pełnoletności upoważniającej do zakupu alkoholu. W realizację kampanii włączyły się szkoły ponadgimnazjalne: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5, II Liceum Ogólnokształcące, III Liceum Ogólnokształcące oraz świetlica socjoterapeutyczna „Kasztanek”. Zgodnie z ustalonym harmonogramem przeprowadzone zostały akcje edukacyjne dla rodziców (300 osób) podczas zebrań w szkołach oraz akcje informacyjne dla uczniów podczas przerw międzylekcyjnych (2148 uczniów). Ponadto uczniowie pod opieką pedagogów (40 uczestników) dokonali dystrybucji materiałów edukacyjnych do punktów sprzedaży, które wcześniej objęte były badaniem „tajemniczy klient”.</p> <p>4. Akcja profilaktyczna „Hejt i mowa nienawiści”</p> <p>W 2016 r. w działaniach profilaktycznych podjęta została tematyka hejtu i mowy nienawiści, zjawisk powszechnie występujących w mediach, w otoczeniu każdego z nas, w przestrzeni publicznej, przede wszystkim szeroko pojawiających się w internecie, dla których bazą jest powszechne przekonanie, że sieć to przestrzeń wolności słowa, w której więcej wolno. Wyniki badań przeprowadzonych przez Centrum Badań nad Uprzedzeniami Uniwersytetu Warszawskiego czy Fundację im. Stefana Batorego pokazują, że obcowanie z treściami</p>
--	--	--	---

			<p>wrogimi, nienawistnymi powoduje u ludzi mniejszy stopień wrażliwości na nie oraz wyższy stopień uprzedzeń wobec osób, których hejt dotyczy. Częsty kontakt z mową nienawiści skutkuje wreszcie przekonaniem, że język wrogości nie jest naruszeniem żadnych norm społecznych, z czasem nie szokuje już w ogóle. Jednocześnie osoby doświadczające hejtu cierpią, są wykluczone, osamotnione i pełne lęku. Niejednokrotnie podczas zajęć warsztatowych na temat cyberprzemocy prowadzonych przez terapeutów uczniowie wskazywali na zjawisko hejtu podając przykłady ze swojego otoczenia. Prowadzący zajęcia odnosili jednak wrażenie, że zamieszczanie obraźliwych komentarzy na portalach społecznościowych lub ośmieszających zdjęć czy filmików, nie było przez większość uczestników zajęć postrzegane jako forma przemocy. W związku z powyższym podjęcie tematu w formie akcji i odrębnych zajęć z młodzieżą było koniecznością. Celem podjętych działań było przede wszystkim uwrażliwienie na potrzebę reagowania na hejt, wskazywanie na konsekwencje obcowania z mową nienawiści.</p> <p>W październiku 2016 r. odbyło się spotkanie z pedagogami szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (12 osób), podczas którego poruszony został temat hejtu i mowy nienawiści. W grudniu 2016 r. w trakcie tzw. „dużych przerw” w szkołach młodzież zorganizowała happeningi, prelekcje, stoiska informacyjne, wystawy plakatów i prac plastycznych uczniów. Ponadto podczas godzin wychowawczych nauczyciele podejmowali ten temat w formie pogadank, dyskusji, debat. Ogółem w przedsięwzięciu wzięło udział 4443 uczniów. Do akcji aktywnie włączyły się następujące placówki oświatowe: Szkoła Podstawowa nr 2, Szkoła Podstawowa nr 4, Szkoła Podstawowa nr 9, Szkoła Podstawowa nr 11, Szkoła Podstawowa nr 16, Gimnazjum nr 1, Gimnazjum nr 2, Gimnazjum nr 3, Gimnazjum nr 4, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Marka Kotańskiego, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5, Zespół Szkół Zawodowych Rzemiosła, II Liceum Ogólnokształcące. W trakcie zajęć warsztatowych realizowanych przez specjalistów ośrodka, prowadzonych w formie dialogu z młodzieżą, szczególnie podkreślano konsekwencje obcowania z mową nienawiści, posługiwania się nią oraz sposoby reagowania na te treści.</p> <p>5. Koncert profilaktyczny „Hejtujemy dopalacze” „Hejtujemy dopalacze” – pod takim hasłem w listopadzie 2016 r. zorganizowano w Teatrze Miejskim koncert profilaktyczny z udziałem zespołu ROAN. Uczestnikami koncertu była młodzież inowrocławskich szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych: Gimnazjum nr 1, Gimnazjum nr 2, Gimnazjum nr 3, Gimnazjum nr 4, Zespół Szkół Integracyjnych, Zespół</p>
--	--	--	---

			<p>Szkół im. Marka Kotańskiego, III Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5, II Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Zawodowych Rzemiosła. Odbyły się 2 koncerty, w których uczestniczyło 744 uczniów.</p> <p>Celem koncertu było skonfrontowanie wyobrażeń młodzieży nt. dopalaczy z rzeczywistymi skutkami ich zażywania, odniesienie do technik manipulacji stosowanych w reklamie i marketingu towarzyszących sprzedaży dopalaczy oraz przekazanie merytorycznej wiedzy związanej z tematyką dopalaczy. W związku z tym poza częścią muzyczną uczestnicy spotkania mieli okazję wysłuchać odpowiedzi specjalistów na pytania dotyczące tematyki dopalaczy. Byli także świadkami przedstawienia z udziałem młodzieży, podczas którego ochotnicy z widowni pod obietnicą niezapomnianej nocy wygrywali upokorzenie, pełne fantazji i wyjątkowości wizje kończyły się pobytem w zakładzie psychiatrycznym, a poczucie siły i nieograniczoności wywołane przez dopalacze prowadziły do wózka inwalidzkiego. Przy okazji koncertu odtworzono także teledysk do piosenki „Naturalna moc”, którą zespół nagrał na potrzeby akcji „Hejtujemy dopalacze”. Koncert miał zachęcić młodzież do refleksji nad tym, jak niebezpieczne bywają środki psychoaktywne, jak dalekie jest nasze wyobrażenie o ich działaniu od rzeczywistych skutków ich używania oraz zachęcić do tego, by się przed nimi bronić. Udowodniono, że przez zabawę również można kształtować pozytywne postawy młodych ludzi. Zorganizowano także spotkanie z młodzieżą z Zespołu Szkół Integracyjnych oraz z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5, która przygotowała i realizowała na scenie część edukacyjną.</p> <p>6. III Elementarz, czyli Program Siedmiu Kroków”</p> <p>Program opracowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy do grupy rekomendowanych ogólnopolskich programów profilaktycznych adresowanych do populacji dzieci i młodzieży wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi. Promuje wśród odbiorców postawy abstynenckie, zwiększa ich świadomość w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu oraz angażuje rodziców, którzy mają znaczący wpływ na postawę dzieci wobec tej substancji i ich decyzję o jej spożywaniu. W ramach programu „III Elementarz, czyli Program Siedmiu Kroków”, stanowiącego ważny element lokalnej polityki wobec alkoholu, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. pedagodzy, wychowawcy oraz nauczyciele z inowrocławskich szkół przeprowadzili cykl ośmiu zajęć dla uczniów, zaprosili na spotkania ich rodziców oraz przedstawili sprawozdanie z programu radom pedagogicznym placówek, w których był on realizowany.</p>
--	--	--	--

			<p>12 realizatorów przeprowadziło zajęcia w następujących placówkach na terenie Miasta Inowrocławia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w 6 szkołach podstawowych (Szkoła Podstawowa nr 2, Szkoła Podstawowa nr 4, Szkoła Podstawowa nr 6, Szkoła Podstawowa nr 11, Szkoła Podstawowa nr 16, Zespół Szkół Integracyjnych); 2) w 4 gimnazjach (Gimnazjum nr 1, Gimnazjum nr 3, Gimnazjum nr 4 z Oddziałami Dwujęzycznymi, Zespół Szkół Integracyjnych); 3) w Ochotniczym Hufcu Pracy. <p>Programem objęto łącznie 483 uczniów (w tym 265 chłopców oraz 218 dziewcząt). W ocenie realizatorów młodzież chętnie uczestniczyła w zajęciach, wykazywała duże zainteresowanie programem oraz tematem zajęć. W każdej z placówek odbyły się jedno lub dwa spotkania dla rodziców. Uczestniczyły w nich 393 osoby (60,2%) spośród 653 zaproszonych. Odbiorcami programu było także 581 członków rad pedagogicznych. Realizatorzy przedstawili lub przypomnieli im najistotniejsze treści i cele zajęć dla uczniów oraz podzielili się z nimi własnymi spostrzeżeniami. W jednej placówce spotkanie poświęcono udziałowi uczniów w kampanii „Wolni od dopalaczy – kreatywni w życiu” (przygotowanie programu artystycznego). Jedna z realizatorek omówiła także działalność placówki w zakresie profilaktyki uzależnień. Każdy z realizatorów programu uczestniczył również w warsztatach przygotowujących do przeprowadzenia zajęć oraz w spotkaniach superwizyjnych. Podczas szkolenia realizatorów uwzględniono następujące zagadnienia: wsparcie dzieci z rodzin alkoholowych, strategie kontaktu z rodzicami – emocje realizatorów, mechanizmy uzależnienia, dodatkowe materiały do programu, komunikacja, wartość merytoryczna programu, techniki pracy z grupą.</p> <p>7. Warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców</p> <p>W 2016 r. zrealizowano zajęcia psychoedukacyjne dla 6 grup rodziców. Uczestniczyło w nich 64 rodziców. Każdy warsztat miał zarysowany własny profil tematyczny, jednocześnie każdy z nich dotyczył podstawowych i zasadniczych wątków związanych z problematyką zakłóceń psychologicznych w relacjach rodziców z dziećmi. Szczególną pozycję zajmowała problematyka umiejętności wychowawczej dotyczącej stawiania dziecku granic: moralnych, normatywnych, obyczajowych i co istotne emocjonalnych. Ponieważ większość rodziców miała z tym duże kłopoty, pracowano nad umiejętnością rozpoznawania granic ich i egzekwowania. Najwięcej trudności stwarzało rozpoznawanie i egzekwowanie granic emocjonalnych. To bardzo ważne zagadnienie, ponieważ dzieci w sytuacjach niejasności w tej kwestii tracą lub w ogóle nie nabywają poczucia bezpieczeństwa. Zaburzone zachowania dziecka stają się wtedy jedynym sposobem rozładowywania</p>
--	--	--	--

			<p>niepokoju, złość i lęku. Drugim podstawowym wątkiem zajęć były problemy związane ze szczególnie ważną umiejętnością wychowawczą, jaką jest porozumiewanie się i rozpoznawanie potrzeb psychologicznych dziecka. Na zajęciach rodzice uczyli się rozpoznawać świadome i nieświadomiane intencje „zakodowane” w komunikacji z dzieckiem. Dzięki temu rodzice stali się bardziej efektywni w realizowaniu swojej „rodzicielskiej władzy”, bardziej wspierający i rozumiejący swoje dzieci. Zajęcia były prowadzone w sposób zindywidualizowany, co oznacza, że poza podstawowym materiałem psychoedukacyjnym zajmowano się specyfiką każdej rodziny, która ma swój niepowtarzalny styl, drogę rozwoju i doświadczenia.</p> <p>8. Warsztaty w szkołach</p> <p>Zajęcia warsztatowe były realizowane na wszystkich szczeblach nauczania przez zespół 5 realizatorów, zgodnie z harmonogramem i oczekiwaniami przedstawicieli placówek oświatowych, zgłoszonymi na początku roku szkolnego. Głównymi celami zajęć były edukacja i informacja w obszarach takich jak: uzależnienia od substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, dopalacze), uzależnienia behawioralne, przemoc i agresja, konflikty interpersonalne, zagrożenia związane z internetem, hejt i mowa nienawiści oraz podnoszenie umiejętności psychospołecznych.</p> <p>Szkoły podstawowe.</p> <p>W szkołach podstawowych zrealizowane zostały warsztaty o następującej tematyce:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) „Wiem, czego chcę i potrafię o tym powiedzieć – jestem asertywny”; 2) „Agresja wokół nas”; 3) „Relacje rówieśnicze”; 4) „Przemoc w grupie rówieśniczej”; 5) „Jak bezpiecznie korzystać z Internetu? Cyberprzemoc, uzależnienie od Internetu, upublicznianie danych osobowych”; 6) „3, 2, 1, ... Internet”; 7) „Wybieram zdrowie – używkom mówię NIE!”; 8) „Negatywny wpływ alkoholu, narkotyków i dopalaczy na nasze życie”; 9) „Dopalaczom mówimy NIE”; 10) „Jak zrozumieć innych? Czym jest empatia?”; 11) „Jak zrozumieć innych – trening empatii”; 12) „Wyłącz hejt”. <p>Placówki, w których przeprowadzone zostały zajęcia, to: Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół im. Marka Kotańskiego, Zespół Szkół Integracyjnych, Szkoła Podstawowa nr 2, Szkoła Podstawowa nr 4, Szkoła Podstawowa nr 9, Szkoła Podstawowa nr 10, Szkoła</p>
--	--	--	---

		<p>Podstawowa nr 11, Szkoła Podstawowa nr 16 oraz Katolicka Szkoła Podstawowa. Ogółem w warsztatach wzięło udział 1050 uczniów, odbyło się 65 spotkań.</p> <p>Szkoły gimnazjalne</p> <p>W gimnazjach przeprowadzone zostały zajęcia w następujących tematach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) „Stop cyberprzemocy!”; 2) „Jak bezpiecznie korzystać z internetu? Cyberprzemoc, uzależnienie od internetu, ochrona danych osobowych”; 3) „Dopalacze – świadomy wybór”; 4) „Profilaktyka dopalaczy”; 5) „Dopalacze – co tracę?”; 6) „E-papierosy – bezpieczna moda?”; 7) „Przemoc można zatrzymać”; 8) „Jak sobie radzić z agresją?”; 9) „Agresja wokół nas”; 10) „Profilaktyka uzależnień”; 11) „Wybieram zdrowie – używkom mówię NIE!”; 12) „Negatywny wpływ alkoholu, narkotyków, dopalaczy na nasze zdrowie”; 13) „Jak sobie poradzić z konfliktem?”; 14) „Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów”; 15) „Relacje rówieśnicze”; 16) „Oswoić stres”; 17) „Złość, agresja, przemoc”; 18) „Co to znaczy być uzależnionym?”; 19) „Zjawisko przemocy i cyberprzemocy”; 20) „Zamiast hejtu”; 21) „Wyłącz hejt”. <p>Szkoły, w których realizowane były warsztaty, to: Gimnazjum w Zespole Szkół im. Marka Kotańskiego, Zespół Szkół Integracyjnych, Gimnazjum nr 1, Gimnazjum nr 2, Gimnazjum nr 4, Gimnazjum Katolickie. Odbyły się 62 spotkania z udziałem 1 539 uczniów.</p> <p>Szkoły ponadgimnazjalne</p> <p>W szkołach ponadgimnazjalnych zrealizowane zostały zajęcia o następującej tematyce:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) „Stop cyberprzemocy”; 2) „Wybieram zdrowie – używkom mówię NIE!”; 3) „Przemoc rówieśnicza”; 4) „Dopalacze – świadomy wybór”;
--	--	--

		<p>5) „Dopalacze – co tracę?”;</p> <p>6) „Profilaktyka uzależnień”;</p> <p>7) „Warsztat profilaktyczny – uzależnienie od środków psychoaktywnych”;</p> <p>8) „Alkohol – narkotyk inicjacyjny”;</p> <p>9) „Jestem dorosły – jestem odpowiedzialny”;</p> <p>10) „Uzależnienie behawioralne i zachowanie problemowe młodzieży”;</p> <p>11) „Hejt i mowa nienawiści”.</p> <p>Placówki, w których przeprowadzone były warsztaty, to: I Liceum Ogólnokształcące, II Liceum Ogólnokształcące, III Liceum Ogólnokształcące, Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy w Zespole Szkół im. Marka Kotańskiego, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5, Akademia Szkolnictwa Zawodowego „AS”, Centrum Kształcenia Ustawicznego, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Władysława Łokietka. Łącznie w zajęciach wzięło udział 1809 uczniów, odbyło się 77 spotkań.</p> <p>W placówkach oświatowych, oprócz zajęć z uczniami, realizowane były również wykłady i szkolenia dla kadry pedagogicznej i rodziców. Wykłady nt. dopalaczy oraz sposobów radzenia sobie w sytuacji konfliktowej przeprowadzone zostały w Szkole Podstawowej nr 4, Szkole Podstawowej nr 9, Szkole Podstawowej nr 11, w Gimnazjum nr 1 oraz w Gimnazjum Katolickim, udział wzięło 129 rodziców. Szkolenia dla nauczycieli nt. dopalaczy zrealizowane były w Gimnazjum nr 1 i w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2, uczestniczyło w nich 48 osób.</p> <p>9. Edukacja publiczna – szkolenia, wykłady, prelekcje</p> <p>W ramach nawiązanej współpracy z Kujawskim Centrum Kultury zespół terapeutyczny zrealizował cykl wykładów w Niebieskiej Kamienicy Kujawskiego Centrum Kultury mieszczącej się przy ulicy Kasztelańskiej 22. Wykłady odbywały się w ostatnią środę miesiąca, począwszy od marca 2016 r. Wygłoszone zostały 4 wykłady:</p> <p>1) „Skuteczna komunikacja”;</p> <p>2) „Depresja i próby samobójcze młodzieży”;</p> <p>3) „Jak sobie radzić ze stresem”;</p> <p>4) „Kobiece pułapki alkoholizmu”.</p> <p>Ogółem z tej formy edukacyjnej skorzystało 38 osób.</p> <p>Ponadto przeprowadzone zostały szkolenia dla Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w których wzięło udział 28 osób. Tematyka zajęć</p>
--	--	--

			<p>to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) „Pierwszy kontakt z ofiarą przemocy w rodzinie”; 2) „Skuteczna komunikacja”; 3) „Dopalacze – świadomy wybór”. <p>W ramach współpracy ze szkołami zrealizowane zostały wykłady i warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dla rodziców – „Sposoby radzenia sobie w sytuacji konfliktowej” oraz „ Dopalacze – nowe zagrożenia”, w których uczestniczyło 129 osób; 2) dla nauczycieli – „Dopalacze – nowe zagrożenia”, z udziałem 48 osób. <p>Dla rodziców dzieci ze świetlicy socjoterapeutycznej „Świetlik” zorganizowane zostały warsztaty „Dobra opieka daje moc”, w których udział wzięły 3 osoby.</p> <p>Zespół realizatorów działań profilaktycznych włączył się w organizację konferencji „Cyberprzemoc, narkotyki! Czy można ich uniknąć?” zorganizowaną przez Komendę Powiatową Policji w Inowrocławiu, w trakcie której wygłoszone zostały prelekcje dla młodzieży, rodziców i nauczycieli. Uczestniczyło w nich 100 osób.</p> <p>III. W 2016 r. dofinansowano szkolenia w następującym zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) konferencja „Programy rekomendowane, szansa czy bariera profilaktyki uzależnień” - 1 osoba; 2) szkolenie z zakresu realizacji programów ograniczania picia alkoholu- 2 osoby; 3) szkolenie instruktorów szkoleń dla sprzedawców alkoholu - 1 osoba; 4) podnoszenie kwalifikacji w ramach Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 1 osoba; 5) podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez udział w superwizji grupowej w Ośrodku Psychoterapii Psychodynamicznej – 1 osoba. <p>Kadra Ośrodka uczestniczyła w szkoleniach organizowanych przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) PROFNET – Wsparcie Organizacji Pozarządowych Realizujących Profilaktykę Uzależnień z siedzibą w Warszawie; 2) Fundacja ETOH w Warszawie; 3) Urząd Marszałkowski Województwa Kujawko-Pomorskiego; 4) Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” w Warszawie; 5) Ośrodek Psychoterapii Psychodynamicznej w Bydgoszczy.
--	--	--	---

		<p>IV. Świetlice socjoterapeutyczne</p> <p>Świetlice socjoterapeutyczne są placówkami wsparcia dziennego mającymi na celu pomoc rodzinie dysfunkcyjnej, w której występuje m.in. problem alkoholowy, przemoc domowa lub brak umiejętności wychowawczych. Głównym założeniem jest pomoc dziecku i rodzinie, wsparcie rodziny w trudnych sytuacjach, jak również przeciwdziałanie powstawaniu sytuacji kryzysowych. W świetlicach podejmowane są działania o charakterze profilaktycznym mające na celu zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz działania o charakterze naprawczym i wspierającym. To placówki, w których dzieci z rodzin dysfunkcyjnych mogą odnaleźć swoje miejsce i spokój do odrabiania lekcji oraz rozwijania zainteresowań, poznać podstawowe zasady funkcjonowania w społeczeństwie oraz przyglądać się pozytywnym postawom dorosłych.</p> <p>Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu prowadzi cztery świetlice socjoterapeutyczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) „Świetlik” – ul. Kasztelańska 22; 2) „Motylek” – ul. Słoneczna 20; 3) „Tygrysek” – ul. Armii Krajowej 16; 4) „Kasztanek” – al. Niepodległości 4. <p>Podopieczni trzech pierwszych świetlic to uczniowie inowrocławskich szkół podstawowych, natomiast do ostatniej – „Kasztanka” – uczęszczają gimnazjaliści. Do świetlic dzieci kierowane są przez pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz na indywidualne wnioski rodziców. Świetlice są otwarte we wszystkie dni robocze w godzinach od 14.00 do 19.00.</p> <p>Każdego dnia praca w świetlicach odbywała się według ustalonego planu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 14.00 - 16.00 - odrabianie zadań domowych, praca nad wyrównaniem zaległości szkolnych, - 16.00 - 17.00 - posiłek, - 17.00 - 19.00 - zajęcia specjalistyczne (socjoterapeutyczne, informatyczne, muzykoterapia, modelarskie, sportowe, arteterapia, taneczne). <p>W czasie ferii zimowych i półkolonii letnich świetlice funkcjonowały w godzinach 10.00 - 15.00.</p> <p>W 2016 r. do świetlic uczęszczało 132 dzieci, w tym 61 dziewcząt i 71 chłopców. Byli to uczniowie szkół podstawowych (103 osoby) oraz gimnazjalnych (29 osób). W większości dzieci kierowane były do świetlic przez pracowników socjalnych (68 skierowań) oraz pedagogów szkolnych (55 skierowań). W pozostałych przypadkach dziecko trafiało do świetlicy na wniosek rodziców (9 skierowań). Główne powody skierowań do świetlic to</p>
--	--	--

			<p>trudności w nauce, zła sytuacja materialna rodziny, problemy alkoholowe w rodzinie oraz trudności wychowawcze.</p> <p>Najważniejsze zajęcia realizowane w świetlicach.</p> <p>Socjoterapia. Zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone były w oparciu o program pracy socjoterapeutycznej „Jesteśmy razem”, który został przygotowany przez wychowawców – socjoterapeutów pracujących w świetlicach. Podstawę jego stworzenia stanowiły doświadczenia pracy wychowawczej z dziećmi, które umożliwiły dobór określonych metod i technik pracy dostosowanych do potrzeb podopiecznych. Głównym celem programu była poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania dzieci i młodzieży poprzez budowanie pozytywnych kontaktów interpersonalnych oraz rozwijanie czynników chroniących przed pojawieniem się zachowań ryzykownych. Poprzez oddziaływania socjoterapeutyczne i profilaktyczne wychowankowie mieli możliwość poznać metody radzenia sobie z trudnymi sytuacjami oraz reagowania w sytuacjach kryzysowych, uczyli się jak rozwiązywać konflikty, radzić sobie ze złością oraz jak wyrażać swoje emocje. Dzięki aktywnym metodom warsztatowym wychowankowie poznawali swoje mocne strony oraz rozwijali umiejętności interpersonalne pozwalające na satysfakcjonujące kontakty z rówieśnikami i dorosłymi.</p> <p>Logopedia. Zajęcia logopedyczne, które prowadzone były w trzech świetlicach („Świetlik”, „Motylek”, „Tygrysek”), zmierzały do usunięcia lub zminimalizowania zaburzeń artykulacyjnych. Obejmowały zarówno profilaktykę (zajęcia grupowe), jak i terapię logopedyczną (zajęcia w małych zespołach, parach lub indywidualne). Podczas początkowych zajęć dzieci poddawane były diagnozie logopedycznej, a następnie dla każdego z nich opracowywany był indywidualny program logoterapii. Podczas pracy z dzieckiem stosowane były ćwiczenia oddechowe, fonacyjne, usprawniające aparat artykulacyjny i język, ćwiczenia rozwijające słuch fonematyczny, ćwiczenia usprawniające i wzbogacające słownictwo oraz ćwiczenia korygujące wadę wymowy. W wielu przypadkach logopeda utrzymywał stały kontakt z rodzicami dzieci, dzięki czemu praca z dzieckiem mogła być kontynuowana w domu.</p> <p>Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze Podobnie jak logopedia, również te zajęcia realizowano w trzech świetlicach („Świetlik”,</p>
--	--	--	---

			<p>„Motylek”, „Tygrysek”). Praca z dziećmi opierała się głównie na programie własnym reedukatora „Trening językowy jako sposób na pokonywanie trudności w nauce w przypadku zaburzeń percepcyjnych” oraz na „Ćwiczeniach ułatwiających naukę czytania i pisanie dla uczniów klas młodszych” Janiny Mickiewicz. Celem prowadzonych zajęć było stopniowe usuwanie wielorakich przyczyn trudności w uczeniu się – związanych z uwarunkowaniami środowiskowymi, dydaktyczno-wychowawczych, tkwiących w samych podopiecznych. Ćwiczenia dostosowane były do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci. Miały stanowić skuteczną pomoc, zmierzać do zlikwidowania lub skompensowania stwierdzonych niedoborów w rozwoju psychoruchowym. Były to głównie ćwiczenia usprawniające poszczególne funkcje: wzrokową, słuchową i motorykę oraz zmierzające do wzbogacenia słownictwa dziecka.</p> <p>Zajęcia komputerowe Zajęcia komputerowe odbywały się we wszystkich świetlicach regularnie – raz w tygodniu z wykorzystaniem stacjonarnych stanowisk komputerowych. Celem tych zajęć było przygotowanie dzieci do posługiwania się komputerem i technologią informatyczną oraz uwrażliwienie ich na zagrożenia związane z nadmiernym korzystaniem z komputera. Podczas różnych form pracy rozwijano logiczne myślenie dzieci, spostrzegawczość i wyobraźnię przestrzenną a także umiejętność współpracy podczas realizowania zadań w parach.</p>
2.	5. Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	<p>Praca z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie: Forma pomocy: - konsultacje i poradnictwo - 6 osób, terapia indywidualna - . Specjaliści, z pomocy których korzystały wyżej wymienione osoby: - specjalista ds. uzależnień i przemocy w rodzinie, - specjalista terapii uzależnień, - psycholog kliniczny.</p>

Dom Dziennego Pobytu "Życzliwa Przystań"

Lp.	Numer i nazwa celu strategicznego	Nazwa celu operacyjnego	Opis stopnia realizacji celu operacyjnego
1.	6. Zwiększenie udziału osób starszych i niepełnosprawnych	Usprawnianie osób starszych i niepełnosprawnych	<p>Usługi opiekuńcze. Nad stanem zdrowia i samopoczuciem przebywających w placówce osób nadzór sprawują opiekunki, które wykonywały m.in. pomiary ciśnienia tętniczego, pomiary poziomu cukru we</p>

	w życiu społecznym i zawodowym.	oraz zapewnienie im właściwej opieki.	<p>krwi. Opiekunki wykonywały również zabiegi rehabilitacyjne, prowadziły profilaktykę zdrowotną oraz organizowały konsultacje lekarskie. Zabiegi rehabilitacyjne obejmowały: gimnastykę izometryczną, naświetlania lampą BIOPTON, naświetlania lampą SOLLUX, masaże aparatem MASAGER, ćwiczenia na rowerach treningowych. Organizowane były spacerunki tzw. ścieżki zdrowia, nordic walking, wycieczki. W ramach profilaktyki zdrowotnej przeprowadane były raz w tygodniu pogadanki na temat najczęściej występujących chorób u pensjoanriuszy. Opiekunki współpracowały z placówkami medycznymi oraz instytucjami mającymi wpływ na poprawę ich życia i zdrowia. W 2016 r. podopieczni wzięli udział w spartakiadzie dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>Działalność kulturalno-oświatowa.</p> <p>W placówce w okresie sprawozdawczym organizowana była pod kierunkiem instruktorów ds. kulturalno-oświatowych terapia zajęciowa. W ramach terapii prowadzone były następujące formy zajęć: plastyczne, muzykoterapia, gry świetlicowe, biblioterapia, w tzw. słowie mówionym, czyli nagrania z kaset magnetofonowych. Ponadto uczestnicy brali udział w imprezach okolicznościowych, takich, jak obchody rocznic wydarzeń historycznych, konkursach i turniejach, spotkaniach okolicznościowych.</p>
--	---------------------------------	---------------------------------------	---

Środowiskowy Dom Samopomocy

Lp.	Nr i nazwa celu strategicznego	Nazwa celu operacyjnego	Opis stopnia realizacji
1.	6. Zwiększenie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.	Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.	<p>Środowiskowy Dom Samopomocy w Inowrocławiu jest placówką wsparcia dziennego pobytu, która zgodnie z działalnością statutową organizuje oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz z niepełnosprawnością intelektualną. W swoich działaniach dąży do kompensowania skutków niepełnosprawności psychicznej i fizycznej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie działań wspierająco-aktywizujących zmierzających do osiągnięcia przez uczestników jak największej samodzielności i zaradności życiowej, - stwarzanie warunków do aktywnego funkcjonowania, rozwijania zainteresowań i samorealizacji, - uczenie poprawnych relacji w środowisku rodzinnym i społecznym, - wspieranie uczestników i ich rodzin w sytuacjach trudnych i kryzysowych. <p>W oparciu o wykwalifikowaną kadrę i bazę lokalową ŚDS prowadził określone planem pracy na 2016 r. wszystkie formy rehabilitacji i terapii. Zajęcia prowadzone były w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych i obejmowały m.in. uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do</p>

		<p>samodzielnego życia np. trening:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umiejętności samoobsługi (dbałość o czystość, pranie, suszenie odzieży, korzystanie z urządzeń służących do utrzymania czystości odzieży oraz właściwego poziomu higieny) - 266 działań, - umiejętności praktycznych (dbałość o czystość, sprząatanie, prace porządkowe, utrzymanie i prowadzenie domu) - 338 działań, - kulinarny - obejmuje naukę przygotowania prostych posiłków, sporządzania list na zakupy - 82 działania. - funkcjonowania w codziennym życiu w formie warsztatów pokazowych i pogadarek na temat zdrowego żywienia, estetycznego przygotowania, spożywania posiłku, umiejętności doboru artykułów spożywczych, kulturalnego zachowania się przy stole, usprawnienie manualne, promowanie zdrowego stylu odżywiania się - 351 działań, - finansowy - to nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków, pomoc w uzyskaniu ulg w opłatach, zwiększenie umiejętności gospodarowania własnym budżetem, wypracowanie samodzielności w wykonywaniu operacji finansowych, pilnowanie i przestrzeganie terminów płatności, racjonalność gospodarowania własnymi środkami finansowymi - 74 działania z 11 uczestnikami, - lekowy - motywowanie do współpracy z lekarzem, przekazywanie informacji o korzyściach płynących z przyjmowania leków, pomoc w wykupowaniu i zamawianiu leków w aptecce - 371 działań 20 osób, - prozdrowotny - poszerzenie wiedzy na temat profilaktyki schorzeń w formie pogadarek, warsztatów, zajęć pokazowych, prelekcji w Domu i poza placówką - m.in. udział w zajęciach organizowanych przez Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta Inowrocławia np. festyn „Inowrocław nie pali”, czy zajęcia profilaktyczne w Bibliotece Miejskiej oraz Medyczno-Społecznym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Inowrocławiu - 26 działań z udziałem 25 osób. <p>Oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsultacje i uzgadnianie wizyt lekarskich, wspieranie podczas tych wizyt w poradniach specjalistycznych i rodzinnych. Kontakt ze szpitalami psychiatrycznymi w celu uzgodnienia terminów przyjęć do szpitala, w przypadku pogorszenia stanu zdrowia i konieczności hospitalizacji - 63 działania w tym w okresie sprawozdawczym 4 osoby poddały się hospitalizacji, w tym 3 osoby z powodu nasilonych zaburzeń psychicznych dwukrotnie, - pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (m.in. w wypełnianiu dokumentów urzędowych, w uzyskaniu świadczeń socjalnych, emerytalno-rentowych, w złożeniu pisma do Sądu Rejonowego w sprawie kontynuowania przez ojca obowiązku alimentacyjnego,
--	--	--

		<p>umotywowanie wniosku i zakwalifikowanie się na listę osób oczekujących na utrzymanie mieszkania socjalnego, rozłożenie zadłużenia na raty, wsparcie w napisaniu wniosku do komornika sądowego, pismo w sprawie odpracowania zadłużenia za mieszkanie itp.) - 17 działań dla 27 osób,</p> <p>- terapia zajęciowa:</p> <p>- arteterapia (rysunek, malarstwo, rzeźba, grafika, zdobnictwo i dekoratorstwo), zajęcia edukacyjne (nauka pisania, czytania, liczenia, obsługi komputera), które ułatwiają funkcjonowanie w chorobie - 458 działań w ciągu roku. W ramach arteterapii 10 uczestników brało udział w 4 konkursach plastycznych i 3 osoby w mieście i poza m.in. podczas 5. Inowrocławskich Obchodów Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego i 5. rocznicy powstania i funkcjonowania Domu, w Toruniu w Urzędzie Marszałkowskim. Efekty pięcioletniej pracy arteterapeutycznej zostały zaprezentowane w wydanym w ramach sponsoringu przez jedną z inowrocławskich drukarni tomiku wierszy uczestników pt. „Myśli i słowa” w nakładzie 100 egzemplarzy. Był on prezentem dla osób uczestniczących w uroczystości.</p> <p>- ergoterapia (dziewiarstwo, tkactwo, krawiectwo, metaloplastyka) - uczestnicy uczyli się dbać o porządek poprzez wykonywanie prac porządkowych w salach np. wycieranie kurzu, zamiatanie, odkurzanie, sprzątanie po posiłkach, a także w pracy w ogródku; sadzenie roślin, grabienia trawy, podlewanie, utrzymanie w czystości ławek w ogródku. Ponadto w ramach zajęć dekorowano i przygotowano sale do spektakli - 415 działań.</p> <p>c) muzykoterapia - nauka rozpoznawania utworów muzycznych, zapamiętywania tekstu, wybijania rytmu, przygotowywanie się do występów z okazji okolicznościowych imprez np. podczas zajęć w Bibliotece Miejskiej spektakl "Majówka na wesoło", podczas której uczestnicy ŚDS grupy teatralnej „Słoneczniki” wystąpili z przedstawieniem pt. „Dirty Dancing na Titanicu”, czy w XI Wojewódzkim Konkursie Wokalnym pt. „Piosenka bez barier”, podczas spotkania integracyjnego w Kruszwicy pn. „Kruszwickie Echa” - 103 działania,</p> <p>d) biblioterapia (w tym 3 razy w miesiącu zajęcia w Bibliotece Miejskiej im. Jana Kasprówicza w Inowrocławiu Filia nr 12 dla Ludzi Niepełnosprawnych, bajkoterapia, „Literacki Klub Dobrego Wiersza i Dobrej Prozy”. W ramach zajęć przygotowanie grupy do konkursu literackiego „Czytamy słuchając” 4 osoby i poezji 2 osoby. W nagrodę opublikowanie wierszy na łamach kwartalnika Słowem i Kształtem przez Fundację Sztuki Osób Niepełnosprawnych z Krakowa,</p> <p>e) socjoterapia (ludoterapia, zabawoterapia, fotografia, trening spędzania czasu wolnego) - zajęcia dały nadzieje uczestnikom i przywróciły wiarę w samodzielność i umiejętność</p>
--	--	---

		<p>radzenia sobie w środowisku - 852 działania.</p> <p>Psychoterapia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna psychoterapia motywująca do podejmowania podstawowych ról (społecznej, zawodowej, rodzinnej) - treningi komunikacji interpersonalnych, terapia indywidualna - rozmowy z uczestnikami prowadzone przez psychologa, pedagoga i instruktorów terapii zajęciowej - 226 działań rocznie, - diagnostyka prowadzona przez psychologa - 9 osób, - wydawanie opinii psychologicznych na wniosek uczestnika, instytucji współpracujących, opiekunów - dla 8 osób, - grupowa terapia psychologiczna (w tym trening umysłu, trening umiejętności społecznych i rozwiązywania własnych problemów, psychoprofilaktyka, zajęcia integracyjne, terapia śpiewem, śmiechoterapia) - rozwinięcie umiejętności radzenia sobie z napięciami emocjonalnymi, umiejętności rozwiązywania własnych problemów oraz radzenia sobie w konfliktach, radzenie sobie z chorobą, integracja grupy, budowanie więzi 266 działań. <p>Terapia ruchem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - grupowa - gimnastyka poranna, spacer, wyjście na basen, boisko czy halę sportową - 49 osób, - indywidualna - wyrównanie deficytów w zakresie motoryki dużej i małej, usprawnianie, utrzymywanie wydolności fizycznej uczestników poprzez odpowiednie ćwiczenia w zależności od indywidualnych potrzeb, wykonywane przy pomocy przyrządów będących na wyposażeniu pracowni terapii ruchowej - 22 osoby, - trening rekreacyjno-sportowy - wycieczki, spacer, gry zespołowe, sporty zimowe, udział w spotkaniach z zaprzyjaźnionymi Środowiskowymi Domami Samopomocy z województwa, organizacjami i stowarzyszeniami, z jednostkami organizacyjnymi miasta i powiatu np. turnieje poza placówką ŚDS - m.in. warszawski, kręglarski, gry w tenisa stołowego, boccia, futbol stołowy oraz wewnętrzne Domu - np. gry na konsoli x-box, w darta, kręgle, rzutki, piłkę nożną, mini golf, chińczyka, bierki, szachy - 85 działań, - pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych (pomoc w złożeniu wniosków na turnusy rehabilitacyjne, rejestracja do poradni rehabilitacyjnych - 8 działań dla 4 osób. <p>Zapobieganie wykluczeniu społecznemu - integracja uczestników i rodzin/opiekunów ze społecznością lokalną: 49 uczestników i rodziny współpracujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obchody wspólnych świąt państwowych i kościelnych m.in.: „Dzień Chorego”, 77. rocznica wybuchu II wojny światowej, „Święto Niepodległości”, - 6 działań, 49 osób i 25 członków rodzin.
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - wspólne wycieczki autokarowe i rowerowe, pikniki m.in. na terenie ogródka przylegającego do placówki czy w Parku Uzdrowiskowym Solanki - 3 działania 49 uczestników i 7 członków rodzin, - spacery krajoznawcze na terenie miasta i gminy Inowrocław - 18 działań z 49 osobami, - zabawy taneczne: np. Dzień Matki i Ojca, "Derby Seniora", „Piosenka biesiadna z okazji Dnia Babci i Dziadka”, „Dzień Seniora” - organizowane przy współpracy z klubami osiedlowymi np. „Kopernik” czy jednostkami organizacyjnymi miasta i powiatu inowrocławskiego - 3 działania 20 osób, - promowanie zdrowia psychicznego poprzez udział w uroczystościach miejskich czy spotkaniach, m.in.: - 5 Inowrocławskie Obchody Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego - 49 osób i 41 członków rodzin oraz 4 byłych uczestników, - Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych z okazji Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego zorganizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu. Przygotowanie spektaklu i zaprezentowanie na deskach Teatru Miejskiego w Inowrocławiu pt. „Miłość, Dostatek, Sukces” - 8 uczestników oraz 30 osób na widowni, - wernisaż prac fotograficznych w Parku Solankowym na rzecz kampanii społecznej „Rodzicielstwo bez barier” - 35 uczestników oraz 7 osób kadry, - wywiad fokusowy, pomocny do opracowania diagnozy potrzeb - form i zasad wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi oraz jakości współpracy międzysektorowej w naszym województwie. Diagnoza niezbędna do projektu z zakresu innowacji społecznych pt. „Nowe rozwiązania na rzecz wsparcia osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi”, którego celem jest opracowanie kompleksowego środowiskowego modelu leczenia zaburzeń psychicznych - 4 działania, 5 uczestników, 3 członków rodzin i 3 osoby z kadry. <p>Aktywizacja zawodowa.</p> <p>Zajęcia grupowe z doradcą zawodowym, przygotowanie do rozmowy z pracodawcą, wspieranie i asystowanie w kontaktach z pracodawcą w rozwiązywaniu problemów psychicznych wynikających z pracy lub jej braku. W ramach współpracy z Młodzieżowym Centrum Kariery w Inowrocławiu przeprowadzono zajęcia na terenie placówki i poza nią z zakresu doradztwa zawodowego: nauczanie technik autoprezentacji, treningi i warsztaty umiejętności osobistych. Udział uczestników w targach edukacyjnych i pracy pn. „Drogowskaz do nauki i pracy” - 3 działania z 15 osobami.</p> <p>Inne formy:</p> <p>Opieka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wnikliwa obserwacja podopiecznych - ocena stanu zdrowia, czuwanie nad bezpieczeństwem
--	--	--

		<p>uczestników - 49 osób,</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyprowadzanie i odprowadzanie na i po zajęciach - 4 osoby, - spotkania zespołu wspierająco-aktywizującego (omawianie i przekazywanie informacji na temat uczestników, ich zachowania, aktywności na zajęciach, nasilonych objawów chorobowych, planowanie działań na rzecz uczestników i ich rodzin) - 49 spotkań. <p>Umożliwienie spożywania posiłków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obiad - gorący posiłek przyznany na podstawie decyzji administracyjnej MOPS w Inowrocławiu w ramach zadania własnego gminy, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.). Posiłek dowożony do placówki w formie cateringu 5 dni w tygodniu - z tej formy pomocy skorzystało 47 osób, - śniadania - 1 raz w tygodniu w ramach treningu kulinarnego przygotowywanie kanapek, ciepłych napoi - 50 działań 49 osób.
--	--	---

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Lp.	Cel strategiczny	Cel operacyjny	Opis stopnia realizacji celu operacyjnego
1.	1- Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu rodzin.	Zapewnienie osobom i rodzinom w trudnej sytuacji kompleksowego wsparcia materialnego i aktywizującego.	<p>Wsparciem materialnym umożliwiającym zaspokojenie istotnych potrzeb ludzkich, których sfinansowanie przekracza możliwości osoby czy też rodziny są zasiłki stałe, okresowe, celowe oraz celowe specjalne.</p> <p>Zasiłki przyznawane są osobom po spełnieniu wymogów ustawowych, co do przyczyn ubiegania się o ich uzyskanie oraz wielkości dochodów własnych.</p> <p>Dodatkową pomoc stanowią dodatki mieszkaniowe i energetyczne.</p> <p>Z pomocy w formie zasiłku stałego w roku sprawozdawczym skorzystało 530 osób, w tym 407 samotnie gospodarujących. Łącznie wypłacono świadczenia w kwocie 2 410 056,23 zł.</p> <p>W porównaniu z rokiem poprzednim liczba osób, którym wypłacano zasiłek stały wzrosła o 33, natomiast nakłady na ten cel wzrosły o 343 465,09 zł.</p> <p>Zasiłki okresowe wypłacono 1466 osobom w łącznej kwocie 3 155 151,03 zł. Liczba osób otrzymujących ww. zasiłek spadła w porównaniu do 2015 r. o 138. Wydatki na ten cel były również niższe o 70 615,82 zł.</p> <p>Na zasiłki celowe w roku 2016 wydatkowano 1 527 103,00 zł. To o 22 924 zł więcej niż w roku poprzednim.</p> <p>Pomocy sfinansowanej ze środków budżetowych na zakup odzieży udzielono 78 rodzinom na kwotę 8 040,00 zł. 435 rodzin skorzystało z pomocy przeznaczonej na zakup niezbędnych leków i pokrycie kosztów leczenia. Na ten cel wydatkowano kwotę 83 725,82 zł.</p> <p>Z zasiłków pieniężnych na zakup żywności skorzystało 528 rodzin w kwocie 124 686,11 zł.</p>

		<p>Średni zasiłek na żywność wynosił 183,90 zł.</p> <p>Pomocy z przeznaczeniem na opał udzielono 766 środowiskom na kwotę 356 220,00 zł. 1085 środowisk otrzymało zasiłki z przeznaczeniem na opłaty mieszkaniowe w kwocie 294.090,11 zł.</p> <p>MOPS udzielił 434 osobom pomocy materialnej w formie zasiłków celowych specjalnych w łącznej kwocie 150 097,45 zł. Pomoc specjalna przyznawana była osobom i rodzinom, które nie spełniają kryterium dochodowego, jednak nakładem środków własnych nie są w stanie zaspokoić pilnych, ważnych, uzasadnionych potrzeb życiowych, w tym zakup opału i leków. Nakłady na tę formę zasiłków jak i liczba osób z nich korzystających w porównaniu z rokiem 2015 wzrosła odpowiednio o 24 222,91 zł i 51 osób.</p> <p>Dużym wsparciem dla rodzin są dodatki mieszkaniowe i energetyczne, przyznawane na okres 6 miesięcy. W roku sprawozdawczym wypłacono 22 582 dodatków mieszkaniowych na podstawie wydanych 3 777 decyzji, w łącznej kwocie 5 024 068,20 zł. Średni dodatek mieszkaniowy wynosił 222,48 zł. Z tej formy pomocy korzystało 2 429 gospodarstw domowych. W porównaniu z 2015 r. liczba osób korzystających z tej formy pomocy spadła o 223 środowiska, natomiast wydatki na ten cel zmniejszyły się o 656 024,87 zł.</p> <p>Ośrodek od 1 stycznia 2014 r. wypłaca dodatki energetyczne. W roku 2016 przyjęto 1 116 wniosków, wydano 1 113 pozytywnych decyzji, 1 złożony wniosek został umorzony z uwagi na zgon wnioskodawcy. Wydatkowano na ten cel 99 707,15 zł, udzielając 6 759 świadczeń dla 844 środowisk. W porównaniu z rokiem poprzednim podana kwota była niższa o 1 886,07 zł., a ilość środowisk spadła o 15. Uprawnionymi do tych świadczeń są osoby, które są równolegle świadczeniobiorcami dodatków mieszkaniowych. Niska wartość świadczenia jednostkowego (miesięcznego) w 2016 r. wynosiła od 11,29 zł do 18,81 zł, co powodowało umiarkowane zainteresowanie tą formą pomocy.</p> <p>Ośrodek realizował pomoc w ramach programu osłonowego Miasta Inowrocławia w zakresie dożywiania.</p> <p>Dzieci i młodzież ucząca się w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w czasie trwania roku szkolnego korzystały z pomocy w formie obiadów. Pomoc w formie zasiłków przyznawano tylko wówczas, gdy dziecko z przyczyn zdrowotnych nie mogło korzystać ze zbiorowego żywienia. Pomoc pieniężna była udzielana rodzinom na dzieci objęte nauczaniem szkół podstawowych i gimnazjalnych, na okres wakacji. Tą formą pomocy w 2016 r. objęto 552 dzieci. Dla porównania w roku poprzednim objętych tą formą pomocy było 693 dzieci.</p> <p>Pomoc w formie świadczeń pieniężnych stosowana była wobec rodzin wychowujących dzieci nieobjętych obowiązkiem szkolnym lub uczących się w szkołach ponadgimnazjalnych,</p>
--	--	---

		<p>a także wobec osób samotnie wychowujących małe dzieci, matek rodzin wielodzietnych, kobiet w ciąży, osób długotrwale chorych, osób starszych i niepełnosprawnych. Ponadto Ośrodek ponosił koszt zakupu obiadów abonamentowych, z których korzystały osoby dorosłe, nie gwarantujące zgodnego z przeznaczeniem wykorzystania świadczeń pieniężnych lub niemogących z różnych przyczyn przygotować gorącego posiłku. Z tej formy korzystało na przestrzeni roku sprawozdawczego 76 osób. Ośrodek finansował również posiłki uczestnikom Środowiskowego Domu Samopomocy, tj. 47 osobom.</p> <p>Programem objęto 1 604 rodziny, przyznając pomoc 3 846 osobom w nich żyjącym i wydatkowano na ten cel 2 599 998,34 zł. Liczba rodzin spadła w porównaniu do 2015 r. o 162, natomiast stawka na przygotowanie posiłku w czwartym kwartale roku wzrosła z 4 do 5 zł, dlatego wydatek na ten cel był wyższy niż w roku poprzednim o 93 652,34 zł.</p> <p>Dużym wsparciem finansowym dla rodzin okazał się wprowadzony system świadczeń wychowawczych, którego celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym opieki nad nim i zaspokajaniem jego życiowych potrzeb, obowiązujący od dnia 1 kwietnia 2016 r. został określony przez normy prawne ustawy z 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz.195, z późn. zm.).</p> <p>Przyznanie świadczenia, o którym mowa, na pierwsze dziecko w rodzinie, a więc najstarsze z dzieci poniżej 18 roku życia, zależy od sytuacji materialnej, a ściślej od dochodu na osobę w rodzinie. Nie może on przekroczyć miesięcznie 800 zł, chyba że członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne wówczas kwota dopuszczalnego dochodu na osobę jest wyższa i wynosi 1200 zł.</p> <p>Do końca 2016 r. złożono 5 071 wniosków (z tej liczby złożonych wniosków 4 114 wpłynęło w formie papierowej, a 957 elektronicznie). Na ich podstawie przyznano 3 281 rodzinom świadczenia na pierwsze dziecko, w tym w 1 318 przypadkach było to jedyne dziecko w rodzinie. Świadczenia wychowawcze zrealizowano dla 6 661 dzieci. 337 rodzin objętych świadczeniami to środowiska, w których wychowuje się dziecko niepełnosprawne.</p> <p>Łączne wydatki na ten cel wyniosły 27 806 511,40 zł.</p> <p>Narzędziem aktywizującym lokalną społeczność jest Karta Dużej Rodziny, wprowadzona przez rządowy program dla rodzin wielodzietnych. Re realizacją zadań wynikających z ww. Programu zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.</p> <p>Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom wielodzietnym, tj. z minimum trojgiem dzieci, niezależnie od dochodu. Posiadacze kart mogą korzystać z systemu uprawnień i zniżek z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej, transportowej, podatkowej na terenie całego kraju.</p>
--	--	---

			<p>W 2016 r. 73 nowe rodziny złożyły wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Wpłynęło również 7 wniosków o przedłużenie terminu ważności karty i 3 wnioski o karty dla nowego członka rodziny oraz 1 wniosek o uzupełnienie członka rodziny. Wydano 383 karty.</p> <p>Od czerwca 2014 r. posiadaczami Kart zostało już 297 rodzin - 1 527 osób - członków rodzin wielodzietnych, tj. 985 dzieci i ich 542 opiekunów.</p> <p>W 221 przypadkach są to rodziny z trojgiem dzieci, w 59 przypadkach z czworgiem dzieci, w 14 przypadkach z pięciorgiem dzieci oraz po 1 rodzinie z sześciorgiem, siedmiorgiem i ośmiorgiem dzieci.</p> <p>Dużym wsparciem dla 408 rodzin w 2016 r. była praca Zespołu ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych, liczba osób w tych środowiskach 1 258. W wyżej wymienionych środowiskach podjęto 177 interwencji, natomiast w 788 prowadzona była praca socjalna.</p> <p>Ważną formą aktywizacji rodzin nieradzących sobie w życiu codziennym była praca z rodziną prowadzona zwykle na wniosek pracownika socjalnego. W 2016 r. 6 asystentów rodziny zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Inowrocławiu współpracowało z 90 rodzinami, w których wychowywało się 212 dzieci.</p> <p>W roku sprawozdawczym pracownicy socjalni MOPS zawarli 42 kontrakty socjalne, których celem jest wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej danej osoby.</p> <p>Niemale znaczenie ma współpraca z organizacjami pozarządowymi, które trudnią się zbiorą i rozdawnictwem odzieży używanej. Zarząd Miejski Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Inowrocławiu jest wiodącym partnerem w jej świadczeniu, co powoduje, że wydatki na tę formę wsparcia są niskie.</p> <p>Polski Komitet Pomocy Społecznej w Inowrocławiu w ramach programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej” udzielił pomocy 2 942 osobom, mieszkańcom naszego miasta, po wcześniejszym zakwalifikowaniu przez MOPS.</p> <p>Pomoc żywnościową świadczył również „Bank Żywności” Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta (siedziba ul. Krzywińskiego 18). W roku 2016 wydano 4274 paczki dla zakwalifikowanych do ich odbioru przez Ośrodek.</p>
2.	2- Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia.	Aktywne wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy.	<p>Bezrobocie wciąż stanowi jeden z głównych powodów udzielania pomocy w formie zasiłku okresowego. W roku 2016 zasiłek okresowy otrzymało 1 466 osób, w tym aż 1 297 z powodu bezrobocia. Wydatkowano na ten cel 3 155 151,03 zł.</p> <p>W roku sprawozdawczym pracownicy socjalni Ośrodka zawarli 42 kontrakty socjalne. To pisemna umowa zawarta przez pracownika socjalnego z rodziną lub osobą ubiegającą się o pomoc. Jego celem jest albo przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny albo wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej czy przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu danej osoby. Na mocy kontraktu socjalnego powstają obowiązki</p>

			<p>i uprawnienia obu stron. Pracownik socjalny odgrywa bardzo ważną rolę w całym procesie, który dotyczy kontraktu socjalnego. Niewątpliwie pracownik socjalny posiada podwójną „rolę” w całej procedurze dotyczącej zawierania kontraktów socjalnych. Ma on „zainicjować” sytuację, w której potencjalny klient pomocy będzie chciał dążyć do zmiany swojej sytuacji życiowej, jak również sprawować pieczę nad wywiązywaniem się z zobowiązań, które nakłada umowa na beneficjenta pomocy. Powinien mobilizować klienta, jednakże w najmniej uciążliwy dla niego sposób. Musi starać się wypracować w podopiecznym poczucie, że planowane zmiany przyszłościowe są przez niego faktycznie pożądane i przyniosą rzeczywistą poprawę jego sytuacji życiowej.</p> <p>Dla klienta kontrakt socjalny to możliwość zmiany ciężkiej sytuacji życiowej, polegającej na poprawie sytuacji bytowej, zawodowej i – co najważniejsze – odzyskaniu poczucia wiary we własne możliwości.</p>
3.	4- Wsparcie osób bezdomnych oraz przeciwdziałanie bezdomności na terenie miasta.	Pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.	<p>Znaczącym wsparciem dla rodzin są dodatki mieszkaniowe i energetyczne, które zostały omówione szerzej przy pierwszym celu strategicznym. W roku sprawozdawczym wypłacono 22 582 dodatków mieszkaniowych na podstawie wydanych 3 777 decyzji, na łączną kwotę 5 024 068,20 zł. Średni dodatek mieszkaniowy wynosił 222,48 zł. Z tej formy pomocy korzystało 2 429 gospodarstw domowych.</p> <p>Na dodatki energetyczne wydatkowano 99 707,15 zł, udzielając 6 759 świadczeń dla 2 015 środowisk. Wartość świadczenia jednostkowego (miesięcznego) w 2016 r. wynosiła od 11,29 zł do 18,81 zł.</p> <p>Ośrodek w roku sprawozdawczym udzielał również pomocy w formie zasiłków celowych z przeznaczeniem na opłaty mieszkaniowe, w tym czynsz, woda, energia, gaz. Świadczenia w tej postaci otrzymało 1085 środowisk w łącznej kwocie 294 090,11 zł.</p> <p>W Inowrocławiu funkcjonują dwa schroniska dla bezdomnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Schronisko prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta, którego baza noclegowa pod koniec 2016 r. wynosiła 44 miejsca noclegowe plus 15 miejsc w ogrzewalni, udostępnianej osobom nietrzeźwym, 2) Schronisko dla kobiet oraz kobiet z dziećmi, które dysponuje 20 miejscami. <p>Sezonowa lokalna inowrocławska baza noclegowa uległa rozszerzeniu o dodatkowe miejsca w Hotelu Turystycznym Ośrodka Sportu i Rekreacji. Obecnie możliwe jest w ramach porozumienia korzystanie z 5 miejsc noclegowych (2 pokoje), o ile wyczerpane zostaną wszelkie możliwości zakwaterowania zgłaszających się bezdomnych.</p> <p>Schroniska posiadają pod swoim nadzorem 3 mieszkania treningowe, w tym 1 dla mężczyzn, w którym mieszka 4 podopiecznych Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta oraz 2 dla</p>

		<p>kobiet, w których zamieszkuje 6 kobiet, w tym 1 z dzieckiem, podopieczne Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka. Pobyt w mieszkaniu treningowym jest czasowy, nie dłuższy niż 3 lata i może być przedłużony w uzasadnionych przypadkach. Użytkownicy tych mieszkań samodzielnie utrzymują mieszkanie, ponoszą koszty ich utrzymania i odpowiedzialność.</p> <p>Ośrodek współpracował z 6 schroniskami na terenie kraju na podstawie zawartych porozumień, by móc zapewnić miejsca noclegowe tym osobom, które z inowrocławskich schronisk zostali usunięci z powodu łamania regulaminu lub nie przyjęci z powodu braku miejsc w inowrocławskim schronisku.</p> <p>Z tej formy pomocy w roku 2016 skorzystały 92 osoby, w tym 22 bezdomnych regulowało należności za noclegi ze środków własnych w części lub całości. Z ogólnej liczby bezdomnych 11 stanowią kobiety i ich pięcioro dzieci. Rejestr zgłaszających problem bezdomności obejmuje 185 osoby, co świadczy o tym, że 93 z tych osób nie wyraża chęci korzystania z pomocy w tej formie.</p> <p>Każda osoba bezdomna zakwaterowana w schronisku ma zagwarantowane miejsce noclegowe oraz odzież i trzy posiłki każdego dnia.</p> <p>Bezdomni korzystają również ze wsparcia materialnego. W roku bieżącym wypłacono zasiłki 27 osobom w łącznej kwocie 9295,49 zł, w tym na dojazdy, dopłatę do kosztów pobytu w wynajętym mieszkaniu 1 osoby bezdomnej poruszającej się wózkem inwalidzkim, leki, odzież.</p> <p>Każdy bezdomny, przebywający w schronisku objęty jest pracą socjalną. W 2016 r. z bezdomności wyprowadzono 1 osobę. Całorocznie prowadzony jest monitoring bezdomności. Nasila się on w okresie jesienno – zimowym. Corocznie przed zimą MOPS organizuje spotkania służb, które w codziennej pracy spotykają się z bezdomnymi, tj. Policją, Strażą Miejską, kierownikami schronisk, przedstawicielami Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.</p> <p>Prezydent Miasta Inowrocławia przyznał prawo do 90 dniowego ubezpieczenia zdrowotnego 25 bezdomnym.</p> <p>Dzięki współpracy z Zarządem Miejskim Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej zabezpieczana jest dla bezdomnych niezbędna odzież i obuwie. Działająca przy Schronisku im. Św. Brata Alberta kuchnia może bezpłatnie wydać posiłki dla ludzi bezdomnych oraz ubogich w liczbie 54 dziennie, nie wliczając w tę liczbę osób przebywających w schronisku całodobowo.</p>
--	--	---

4.	5 - Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	<p>W roku 2016 odbyło się pięć posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, na których omawiano sprawy bieżące, kwestie dotyczące udostępniania dokumentów i szkoleń dla członków grup roboczych, motywowano do większego zaangażowania w prace grup roboczych.</p> <p>W ramach ogólnopolskiego Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem członkowie Zespołu w Inowrocławiu będący przedstawicielami Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu, Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu, pełnili wspólne dyżury w dniach od 22.02.2016 r. do 25.02.2016 r., podczas których z porad skorzystało 5 osób.</p> <p>W roku 2016 do Przewodniczącej Zespołu wpłynęło 214 formularzy „Niebieskie Karty-A”. Procedury zostały wszczęte przez :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Komendę Powiatową Policji w Inowrocławiu - 183; 2) jednostki organizacyjne pomocy społecznej (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu) - 22; 3) placówki ochrony zdrowia - 1; 4) placówki oświatowe - 8. <p>W pracach grup roboczych brali udział przedstawiciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, - Policji, - oświaty, - Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu, - Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu - Komendy Straży Miejskiej w Inowrocławiu, - organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi zawodowi i społeczni Sądu Rejonowego w Inowrocławiu, wykonujący orzeczenia zarówno w sprawach rodzinnych, jak i karnych. <p>Z formularzy Niebieskich Kart-A, które wpłynęły do Zespołu wynikało, że:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ogólna liczba osób, wobec których zachodzi podejrzenie, że doświadczają przemocy w rodzinie wynosi 369 w tym: <ul style="list-style-type: none"> - osoby dorosłe: 310 (kobiety: 267, mężczyźni: 43), - dzieci: 59; 2) dla dzieci wypełniono 14 Niebieskich Kart; 3) liczba sprawców przemocy w rodzinie wskazanych w ramach procedury Niebieskie Karty wyniosła ogółem: 291, w tym kobiety 32, mężczyźni 259. <p>Na podstawie wypełnionych i przesłanych w 2016 r. formularzy „Niebieskie Karty-A” ustalono, że sprawcy stosowali łączone formy przemocy, najczęściej jednak była to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przemoc fizyczna w 195 przypadkach,
----	---	---------------------------------------	--

			<ul style="list-style-type: none"> - przemoc psychiczna w 236 przypadkach, - przemoc seksualna w 6 przypadkach, - zaniedbania stwierdzono w 11 przypadkach. <p>Ponadto ustalono, że w 2016 r. 130 osób stosowało przemoc, będąc pod wpływem alkoholu, natomiast 17 pod wpływem środków odurzających.</p> <p>Każda Niebieska Karta poddawana była indywidualnym procedurom, w ramach których współpracowano z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendą Powiatową Policji, placówkami ochrony zdrowia, Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w Inowrocławiu, placówkami oświatowymi, Poradnią Zdrowia Psychicznego, Specjalistycznym Ośrodkiem wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.</p> <p>Nie odnotowano odmowy udzielenia wsparcia dla ofiary przemocy, choć nie każda z nich zgadzała się na systematyczne korzystanie z niej. Niestety wiele osób z grupy ofiar przemocy rezygnuje z pomocy, gdyż nie ma możliwości oddzielnego mieszkania ze sprawcą.</p> <p>Z ogólnej liczby wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” 18 zostało zainicjowanych przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w rodzinach, w których istniało podejrzenie występowania przemocy, przy czym w 6 rodzinach wychowywało się 11 dzieci.</p>
5.	Zwiększenie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.	Usprawnienie osób starszych i niepełnosprawnych oraz zapewnienie im właściwej opieki.	<p>Organizacją i świadczeniem usług gospodarczych, pielęgnacyjnych i specjalistycznych zajmuje się Dział Usług Opiekuńczych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu, który w ramach realizacji tej formy pomocy zatrudnia wykwalifikowane opiekunki.</p> <p>Zapotrzebowanie społeczne w zakresie wspierania osób, które z powodu stanu zdrowia bądź podeszłego wieku nie są w stanie samodzielnie prowadzić gospodarstwa domowego, często wymagają pomocy lub wykonania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych jest coraz większe.</p> <p>Zapewnienie godnej egzystencji osobom starszym, niepełnosprawnym, samotnym i osamotnionym spowodowało zorganizowanie w roku sprawozdawczym usług opiekuńczych dla 516 osób.</p> <p>Usługami opiekuńczymi objęto 427 osób a roczny koszt wyniósł 3 176 807,56 zł.</p> <p>Usługami opiekuńczymi specjalistycznymi adresowanymi do osób z problemami zdrowia psychicznego objęto 89 osób. Łączny koszt wyniósł 1 050 672,57 zł.</p> <p>Specjalistyczne usługi świadczone dzieciom (również dorosłym), które korzystały z m.in. terapii sensorycznej, wymagały ich zakupu z zewnątrz. W 2016 r. z tej formy pomocy korzystało 59 osób, o 5 więcej w porównaniu z rokiem poprzednim. Koszt świadczonych usług w 2016 r. w porównaniu do roku poprzedniego wzrósł i wyniósł 211 200,00 zł.</p>

		<p>Oplacono 5280 godzin. Przeciętnie na jedną osobę przypadało 8 godzin miesięcznie.</p> <p>Osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności w stopniu co najmniej umiarkowanym, mającym niskie dochody udzielana była pomoc w formie zasiłku stałego. Zasiłkiem stałym objęto 530 osób, w tym samotnie gospodarujących 407. Koszt ogółem wypłaconych zasiłków wyniósł 2 114 418,23zł.</p> <p>W celu umożliwienia tym osobom leczenia Ośrodek opłacał również składki na ubezpieczenie zdrowotne o ile osoby te nie podlegały ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacono 460 osobom. Wydatkowano na ten cel 201 399,40 zł.</p> <p>W 2016 r. zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności otrzymało 428 osób w kwocie 874 596,32 zł, a z powodu długotrwałej choroby 213 osób, w wysokości 389 664,03 zł.</p> <p>Formą wsparcia dla osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych, samotnych lub chorych, które potrzebują pomocy w codziennym życiu są mieszkania chronione. Lokalizacja mieszkań nie uległa zmianie i nadal funkcjonują one budynku przy ul. Św. Ducha 90. Dla tych działań wspierających zagospodarowana jest druga, trzecia i czwarta kondygnacja budynku z wydzieloną klatką schodową i windą.</p> <p>W ramach części wspólnych mieszkańcom udostępnia się pomieszczenia umożliwiające spotkania rodzinne, ze współużytkownikami i inne. W mieszkaniach chronionych są 44 miejsca gwarantujące całonocny pobyt. W 2016 r. pobyt stały i czasowy zagwarantowane miało 37 osób.</p>
	Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.	<p>W roku sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu w partnerstwie z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym - Oddział w Bydgoszczy od 01.07.2016 r. do 31.12.2016 r. realizował projekt Inianie 60+.</p> <p>Projekt zakładał następujące cele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zwiększenie aktywności społecznej 30 osób w wieku 60+, w tym również osób niepełnosprawnych z terenu miasta Inowrocławia poprzez udział w zajęciach edukacyjnych, kulturalnych oraz animacyjnych w okresie od 01.07.2016 r. do 31.12.2016 r. <p>Zwiększenie świadomości osób w wieku 60+ na temat istotnej roli trybu życia, odżywiania w opóźnianiu procesu starzenia i zwalczania skutków starzenia;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) zwiększenie umiejętności manualnych sprzyjających podtrzymaniu aktywności osób starszych; 3) zwiększenie świadomości zagrożeń bezpieczeństwa osobistego życiu codziennym i sposobów radzenia sobie z nimi;

		<p>4) wzmocnienie integracji uczestników projektu oraz pobudzenie ich aktywności społeczno-kulturalnej;</p> <p>5) przeciwdziałanie e-wykluczeniu grupy osób starszych</p> <p>Bezpośrednimi odbiorcami działań w ramach projektu były osoby powyżej 60 roku, w tym również osoby niepełnosprawne, zagrożone wykluczeniem społecznym, mieszkańcy Inowrocławia. Projektem objętych zostało 30 osób starszych, w tym m.in. 15 podopiecznych MOPS w Inowrocławiu. W grupie tych osób znalazło się 7 osób niepełnosprawnych, które ukończyły 60 rok życia. Grupa 30 uczestników została podzielona na 3 grupy 10 osobowe, z których każda miała do wyboru warsztaty: rękodzieła, filcowania, tworzenia biżuterii. Dodatkowo każda z grup uczestniczyła w zajęciach z zakresu profilaktyki zdrowotnej, podstawowym kursie komputerowym, zajęciach z dietetyki i bezpieczeństwa osobistego. Fakultatywnie uczestnicy mogli brać udział w zajęciach animacyjnych, mających na celu wzmocnienie integracji grupy seniorów, a także pobudzenia ich aktywności poprzez udział w ofercie kulturalno-społecznej. Dla beneficjentów zorganizowano cykl bezpłatnych zajęć edukacyjnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) warsztaty filcowania (6 dni szkoleniowych po 5 godzin dla 10 osób, tj. I grupa); 2) zajęcia z zakresu profilaktyki zdrowotnej „Zachowaj sprawność” (6h/grupę, tj. 3 dni szkoleniowe po 2 godziny); 3) podstawowy kurs komputerowy (40 h/grupę, tj. 10 dni szkoleniowych po 4 godziny, 3 grupy 10 osobowe); 4) warsztaty rękodzieła „ Tradycja na nowo” (30 h/grupę, tj. 6 dni szkoleniowych po 5 godzin dla 10 osób); 5) warsztaty tworzenia biżuterii (32h/grupę, tj. 8 dni szkoleniowych po 4 godziny dla 10 osób) ; 6) zajęcia z zakresu profilaktyki zdrowotnej „Zdrowa dieta” (6h/grupę, tj. 3 dni szkoleniowe po 2 godziny dla każdej z grup); 7) zajęcia „Bezpieczeństwo osobiste” (6h/grupę, tj. 3 dni szkoleniowe po 2 godziny, zajęcia prowadzone w trzech grupach 10 osobowych); 8) zajęcia animacyjne (dla wszystkich 30 uczestników projektu), średnio 1-2 razy w miesiącu; 9) jednodniowy wyjazd do Torunia (30 osób+ 2 opiekunów + 2 animatorów); 10) jednodniowy wyjazd do Bydgoszczy (30 osób + 2 opiekunów + 2 animatorów). <p>W 2016 r. na terenie miasta funkcjonowało 5 Klubów Seniora prowadzonych przez Kluby</p>
--	--	--

			<p>Osiedlowe: Przydomek, Rondo, Kopernik oraz przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, a także przez Bibliotekę Miejską im. Jana Kasprówicza.</p> <p>Ponadto seniorzy mieli możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych przez 2 Uniwersytety III Wieku, tj. Uniwersytet działający przy Fundacji Bądźmy Razem Łączmy Pokolenia zrzeszający 180 słuchaczy oraz Uniwersytet przy Fundacji Ekspert Kujawy 231 słuchaczy.</p>
6.	Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.	Wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania, udzielanie pomocy rodzinom będącym w kryzysie, rozwijanie systemu wsparcia.	<p>Zespół ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych składający się z 4 pracowników socjalnych o wysokich kwalifikacjach zawodowych i długoletnim doświadczeniem w pracy na rzecz dziecka i rodziny objął w 2016 r. wsparciem 408 rodzin, liczba osób w tych środowiskach 1 258, liczba wejść w środowiska 965. W wyżej wymienionych środowiskach podjęto 177 interwencji, natomiast w 788 prowadzona była praca socjalna. Pomocą dla działań Zespołu są konsultanci: prawnik, psycholog, pedagog. Działania Zespołu służą zwiększeniu skuteczności pracy terenowych pracowników socjalnych ze szczególnie trudnymi przypadkami osób i rodzin, których wsparcie, aby było efektywne wymaga udziału specjalistów.</p> <p>Do najczęstszych negatywnych w skutkach zachowań w środowiskach należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przemoc wobec członków rodziny (w 144 przypadkach), - zaniedbania opiekuńczo-wychowawcze (w 97 przypadkach), - nadużywanie alkoholu i innych środków uzależniających (w 92 przypadkach). <p>Ze środowisk objętych wsparciem Zespołu 182 korzystały z innych form pomocy materialnej i niematerialnej świadczonej przez Ośrodek, natomiast pozostałych 226 rodzin nie było objętych ww. pomocą.</p> <p>W 2016 r. rodziny mogły korzystać z pomocy konsultantów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pedagoga, który objął działaniami 57 rodzin udzielając 182 porady, - psychologa, który współpracował ze 131 rodzinami (liczba osób w tych środowiskach 263, w tym 54 dzieci) i udzielił im 400 porad, - prawnika, który udzielił 310 porad. <p>Praca z rodziną, z udziałem asystenta rodziny prowadzona była na wniosek pracownika socjalnego po wcześniejszym uzyskaniu zgody rodziny i akceptacji ze strony dyrektora. Czas trwania współpracy jest zależny od wielu czynników, w tym przede wszystkim od indywidualnej sytuacji rodziny, problemów dotyczących ją, które godzą w dobro wychowywanych w niej dzieci.</p> <p>W 2016 r. 6 asystentów rodziny zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej</p>

		<p>w Inowrocławiu współpracowało z 90 rodzinami, w których wychowywało się 212 dzieci.</p> <p>Miasto Inowrocław dzięki wyróżnieniu w konkursie „Świeć z Energa” otrzymało sprzęt AGD, który został przekazany dla 9 rodzin zakwalifikowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Było to 7 lodówek, 2 piece gazowe, 5 pralek i 1 odkurzac.</p> <p>Natomiast z okazji Świąt Bożego Narodzenia Urząd Miasta przekazał do Ośrodka paczki dla dzieci ze słodyczami – 147 szt.</p> <p>Podopieczni Ośrodka po wcześniejszym zakwalifikowaniu, otrzymali także wsparcie w postaci paczek z okazji Świąt Bożego Narodzenia od:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kościoła Ewangelicznych Chrześcijan dla 50 dzieci w wieku 2-9 lat z 47 rodzin, - Klubu Żołnierza dla 101 dzieci z 93 rodzin, - Uczniów z III Liceum Ogólnokształcącego im. Królowej Jadwigi w Inowrocławiu dla 3 rodzin, - Fundacji „Dzieciom po sepsie” - zorganizowała Bal Gwiazdkowy dla Dzieci w Inowrocławskiej „Palmiarni”, w której wzięło udział 35 dzieci w wieku 3-12 lat z 20 rodzin wytypowanych przez Ośrodek. <p>Polski Komitet Pomocy Społecznej w Inowrocławiu w ramach programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej” udzielił pomocy 2 942 osobom, mieszkańcom naszego miasta po wcześniejszym zakwalifikowaniu przez Ośrodek. PKPS udzielał również pomocy rzeczowej w formie odzieży, sprzętu AGD, RTV, art. szkolnych, zabawek, pościeli, koców, firan, dywanów, poduszek, mebli i drewna opałowego pochodzących z organizowanych całorocznych zbiórek dla 1 520 osób.</p> <p>Pomoc żywnościową świadczył również „Bank Żywności” Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta (siedziba ul. Krzywińskiego 18). W roku 2016 wydał 4 274 paczek osobom zakwalifikowanym do ich odbioru przez Ośrodek.</p>
--	--	---

Uzasadnienie

Do wyłącznej właściwości rady gminy należy - zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym - przyjmowanie sprawozdań z działalności wójta.

Sprawozdanie z realizacji Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025 jest przedkładane Radzie Miejskiej corocznie.

Mając powyższe na uwadze wywołanie uchwały jest uzasadnione. Inicjatorem wywołania uchwały jest Prezydent Miasta Inowrocławia.

Rada Miejska Inowrocławia podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych za 2016 r. w głosowaniu jawnym.

Na 23 radnych w głosowaniu wzięło udział 16 radnych obecnych na sesji. Za przyjęciem uchwały głosowało 16 radnych, głosy przeciwne - 0, wstrzymujących się - 0

Przewodniczący Rady Miejskiej Inowrocławia

Tomasz Marcinkowski